РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. Дж., четвер 11-го падолиста 1915. Ч. 133. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, November 11, 1915. N. 133.

КРУШЕВАЧ ЗДОБУТИЙ.

Серби стратили 7.000 в полонених і 50 гармат.

Дальші битви на Волини і коло Динабурґа.

Італійський корабель „Анкона" затоплений.

ВІЙНА ЗІ СЕРБІЄЮ.

КРУШЕВАЧ ЗДОБУТИЙ.

БЕРЛІН, 8. падолиста. — Урядовий звіт німецького головного штабу звучить:

„В НОЧИ З 6-го НА 7-го ПАДОЛИСТА СОЮЗНІ ВІЙСКА ЗДОБУЛИ КРУШЕВАЧ. Притім попало ся в руки наших війск покищо 2.000 здорових і 1.500 ранених Сербів. Воєнна добича складаєть ся з 10 гармат, великої скільности амуніції і воєнних матеріялів та значного запасу матеріялів лікарських. Число полонених і скількість воєнної добичі зростає дальше".

Місто Крушевач лежить у віддаленю 32 амер. миль на північний захід від Нішу. Крушевач — се послідне місто, в якім Серби мали склади оружя і амуніції.

ЧИСЛО ПОЛОНЕНИХ ЗРОСЛО НА 7.000 А ЧИСЛО ГАРМАТ НА 50.

БЕРЛІН, 9. падолиста. — З головної німецької кватири доносять:

„Число Сербів, полонених в Крушевачи, зросло на 7.000. Воєнна добича числить 50 гармат, між тими 10 тяжких гармат".

АРМІЯ ҐЕН. КЕВЕША ЗАНЯЛА ІВАНЦУ.

ВІДЕНЬ, 9. падолиста. — Міністерство війни оголосило урядово отсі вісти:

„Австрійсько-угорські війска заняли місто Іваницу (27 амер. миль на північний схід від Кралєва). Між Кралєвом а Крушевачом союзні війска перейшли в кількох місцях західну Мораву".

БОЛГАРСЬКІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ АЛЕКСІНАЧ І ЛЄСКОВАЧ.

СОФІЯ, 9. падолиста. — Болгарський ґенеральний штаб доносить:

„Армія ґен. Бояджєва дійшла по занятю Алексінача до ріки Морави на північний захід від Нішу.

„Болгарські війска, які оперують на захід і на полудневий захід від Нішу, здобули місто Лєсковач, яке лежить при зелізничім шляху Ніш-Солунь у віддаленю 25 амер. миль понизше Нішу".

ДВІ ТРЕТІ ЧАСТИ СЕРБІЇ В РУКАХ НІМЕЦЬКИХ СОЮЗНИКІВ.

ЛОНДОН, 9. падолиста. — Німецькі, австрійсько-угорські і болгарські війска заняли дотепер дві треті части цілої Сербії. Рух на зелізничім шляху, який веде з Білгорода через Ніш до Софії, де лучить ся з головним східним (орієнтальним) шляхом, який іде до Царгорода, буде небаром привернений. Транспорти оружя і амуніції до Болгарії і Туреччини відбувають ся під ту пору шляхом здовж Дунаю.

Послідні вісти з Парижа доносять, що англійсько-французькі війска получили ся з військами сербськими в полудневій Македонії, де на лінії Кріволяч-Прілєп удало ся їм здержати дальший наступ болгарської армії.

В північно-західній части Сербії находять ся в руках Сербів ще отсі важнійші міста: Нові Базар, Мітровіца, Пріполє, Пріштіна, Сєніца і Нова Варош.

Загально надіють ся, що сербські війска, заки уступлять на територію Чорногори, будуть ще в послідне ставити опір на лінії Нові Базар-Мітровіца.

120.000 АВСТРІЙЦІВ НА ГРАНИЦИ ЧОРНОГОРИ.

ЦЕТИНЄ (Чорногора), 9. падолиста. — Австрійські війска розпочали здовж західної і північної границі Чорногори наступ. Дня 7-го с. м. австрійська артилєрия острілювала чорногорські становиська, почім піхота приступила до нападу, однак без успіху.

Силу австрійських війск, нагромаджених здовж чорногорської границі, оцінюють на 120.000 людий.

300.000 АНГЛІЙЦІВ І ФРАНЦУЗІВ В СОЛУНИ.

ЛОНДОН, 9. падолиста. — З Копенгаген доносять, що в Солуни висіло вже 300.000 англійсько-французького війска.

ІТАЛІЙЦІ НА ПОМІЧ СЕРБІЇ?

РИМ, 9. падолиста. — Нині появили ся півурядові вісти, що Італія вишле через Альбанію війска на поміч Сербії. В них говорить ся дальше, що вправді Італія доси не брала участи у воєнних операціях на Балкані, але тепер найшла догідну дорогу, щоби відперти напади війск німецьких союзників. Сею дорогою є Альбанія.

Недавно тому відбула ся в Італії воєнна нарада в справі помочи для Сербії. Шеф ґенерального штабу, ґен. Кадорна, заявив був, що зложить свій уряд на случай, коли би італійські війска перенесено на инший терен війни.

УТЕЧА СЕРБСЬКОГО КОРОЛЯ.

АМСТЕРДАМ, 8. падолиста. — Зі Солуня доносять, що сербський король Петро утік до Греції, відки має удати ся до Швайцарії або Франції.

Сербський король Петро числить понад 70 літ і є від довшого часу хорий. В місті Кралєві сербський король о малу хвилю не дістав ся в полон.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

ДАЛЬШІ БИТВИ НА ВОЛИНИ. — 740 ПОЛОНЕНИХ МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 8. падолиста. — Урядовий звіт звучить:

„Російські напади на захід від Чарторийска були безуспішні. Наші війска полонили 3 російських офіцирів і 371 салдатів".

БЕРЛІН, 9. падолиста. — Послідний звіт головного німецького штабу звучить:

„На північ від Комарна (на Волини) війска Лінзінґена полонили знова 366 Москалів".

ВІЙСКА ГІНДЕНБУРҐА ПОЛОНИЛИ КОЛО ДИНАБУРҐА 373 МОСКАЛІВ.

БЕРЛІН, 9. падолиста. — З головної німецької кватири доносять:

„Німецькі війска взяли приступом рови в околиці Динабурґа, які вони були перед трома днями стратили. В тій битві Москалі стратили 373 в полонених".

В ГАЛИЧИНІ СПОКІЙ.

ВІДЕНЬ, 9. падолиста. — Міністерство війни оголосило отсі вісти:

„В Галичині не зайшли в послідних днях жадні важнійші зміни".

ЗАГАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ НА СИБІРИ.

ПЕТРОГРАД, 8. падолиста. — Міністерство війни зарядило на Сибіри загальну мобілізацію всіх мущин, спосібних до військової служби.

РОСІЙСЬКІ ВОЄННІ ЗНАВЦІ ОЦІНЮЮТЬ СИЛУ НІМЕЦЬКИХ І АВСТРІЙСЬКИХ ВІЙСК НА 5,000.000 ЛЮДИЙ.

ЛОНДОН, 9. падолиста. — Петроґрадський кореспондент лондонської часописи „Таймс" відвідав російську головну кватиру і випитував шефа ґенерального штабу Алексієва і инших військових знавців про загальне воєнне положенє. Зі слів, які від них почув, кореспондент набрав переконаня, що в головній російській кватирі зовсім не легковажать тяжкого положеня. Про се пише кореспондент з Петроґраду отсе:

„Тут всі є сьвідомі сего, що Німці находять ся в кориснім положеню завдяки центральному положеню і одноцільности команди; за те союзники можуть рахувати на чисельну перевагу. Колиб однак прийшло ся рахувати на самі числа, то через те лише продовжила би ся війна в безконечність, бо тоді Німці переводили би напади енерґічнійше, а союзники були би приневолені все стояти на сторожи, та слідити рухи неприятельських війск, щоби в пору їх відбити.

„Після оцінки російського ґенерального штабу розложенє і сила війск німецьких союзників представляють ся як слідує:

„У Франції і Бельгії — 110 дивізій німецької піхоти (2,200.000);

„в Росії і Галичині — 50 дивізій німецької і 40 дивізій австро-угорської піхоти та 23 дивізій німецької і австро-угорської кінноти (2,226.000);

„в Сербії — 20 дивізій німецької і австро-угорської піхоти (400.000).

„Разом оцінюють силу німецьких і австро-угорських війск, які під ту пору находять ся на боєвій лінії, на 243 дивізії або кругло 5 міліонів людий.

„Німці відсилають з російського фронту значні сили і часть тяжкої артилєрії на захід, з чого можна здогадувати ся, що Німці під сю пору не задумують переводити в Росії жадних більших воєнних операцій. В російській головній кватирі уважають Балкан за найважнійший терен війни. Однак тут даєть ся відчувати брак згідного співділаня всіх союзників".

ПОБІДА ЛІБЕРАЛІВ ПРИ ВИБОРАХ ДО ДЕРЖАВНОЇ РАДИ.

ПЕТРОГРАД, 9. падолиста. — Нові вибори послів до державної ради („савєта") принесли великі зміни. Загалом вибрано 63 послів: 43 зі земств, 12 з дворян, а прочі з університетів, духовенства і промислових палат. Виборча аґітація була звернена головно проти лібералів, які в послідній думі зискали більшість.

При виборах віднесли ліберали побіду. Зі земств вийшло 28 послів (попередно мали вони всего 14). Також університети і промислові палати вибрали лібералів. З дворян вибрано 4 послів з центра, який іде разом з лібералами.

РОСІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР КРІВОШЕЇН „УСТУПИВ".

ПЕТРОГРАД, 9. падолиста. — Російський міністер хліборобства Крівошеїн на власну просьбу зістав звільнений з уряду. Крівошеїн подав яко причину лихий стан здоровля.

Уступлене Крівошеїна з кабінету уважають за доказ, що реакційні елементи в Росії знова беруть верх. По уступленю Николая Николаєвича Крівошеїн мав зістати президентом нового кабінету.

В АНГЛІЇ:

ЛОРД КІЧЕНЕР ВІДЇХАВ ДО ЄГИПТУ І ІНДІЙ В ЦІЛИ УСМИРЕНЯ ПОВСТАНЯ.

ВАШИНГТОН, 9. падолиста. — З достовірних і поважних жерел доносять, що англійський міністер війни є в дорозі до Єгипту і Індій в ціли здавленя повстаня, яке підняло тамошне населенє.

„ВЕЛИКА ТРІЙЦЯ" БУДЕ ВЕСТИ ДАЛЬШІ ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ.

ЛОНДОН, 9. падолиста. — З причини відїзду лорда Кіченера на поле битви на сході утворено воєнну раду, зложену з трох членів, в склад котрої входять: президент кабінету Есквіт, міністер маринарки Белфур і міністер від амуніції Ллойд Джордж.

АНГЛІЯ ЗАБОРОНИЛА ВИЇЗД МУЩИНАМ, СПОСІБНИМ ДО ВІЙСКА.

ЛОНДОН, 9. падолиста. — Англійське правительство зробило вчера перший крок, щоби запобігти еміґрації мущин, спосібних до військової служби.

Виїзд для мущин у віці від 19 літ є дозволений лише тоді, коли вони викажуть ся відповідними пашпортами. При подаваню просьби о видачу пашпорту мусить долучити ся сьвідоцтво уродженя і фотоґрафію.

НА МОРИ:

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „АНКОНА" ЗАТОПЛЕНИЙ.

РИМ, 9. падолиста. — Італійський перевозовий корабель „Анкона" зістав затоплений великою австрійською підводною лодкою. На корабли було 422 подорожних і 60 людий залоги. 270 осіб удало ся виратувати.

Корабель „Анкона" був побудований 1908 р. Його містота числила 8210 тон.

Отсей корабель курсував на лінії Ню Йорк-Неаполь і служив в останних часах до перевозу італійських рекрутів з Америки до Італії.

ГРЕЦІЯ ПОЗІСТАНЕ І НАДАЛЬШЕ НЕВТРАЛЬНОЮ.

АТЕНИ, 9. падолиста. — Нині відбуло ся перше засіданє кабінету міністрів під проводом нового президента Скулудіса, наслідника Дзаїміса.

Більшість міністрів заявила ся за розвязанєм палати послів на случай, коли парлямент не ухвалить новому кабінетови „вотум довіря".

Новий президент висказав, що Греція не думає змінювати напряму дотеперішної політики в користь котроїнебудь із воюючих сторін, але позістане надальше безсторонною.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

В останних днях одержали ми від читачів нашої часописи богато листів, в яких вони запитують, котрі повіти є ще в руках Москалів, куди йде під сю пору в Галичині боєва лінія і т. п. Отсим повідомляємо, що на сі листи кождому зокрема відповідати не будемо. Натомісць в слідуючім числі нашої часописи помістимо точну мапу східної Галичини з відповідними поясненями.

Редакція „Свободи".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країв:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодинокє число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

ПОМІШАНЄ ПОНЯТЬ.

Відбув ся Сойм. Сойм сам собою не був цілию, але средством до цїли; треба було вислухати цїлий ряд бесїдників і зрозуміти, чого хочуть репрезентанти народа під теперішну пору. І вийшло, що український нарід в Америцї кладе на першім місци справу визволеня України, а на другім місци — або навіть рівнобіжно з тамтою справою бажає собі полагодженя нестерпних відносин, які запанували між американськими Українцями. Се бажанє: провітрити душну атмосферу відчував кождий учасник Сойму. І коли бесїдники вигоровили ся, коли дали вказівки для вибраного Загального Українського Комітету, всім неначе лекше стало на серцї. Се мож було вичитати з очий кождого.

Цікаве, що якраз в такій важній хвили виринуло бажанє полагодити наші внутрішні справи. Але се зрозуміле. Бо як ми можемо помагати старій Вітчинї, коли серед нас самих нема упорядкованих відносин; як ми можемо зривати ся до лету, коли нам до ноги привязана тяжка оловяна куля? І виключно бажанє увільнити ся від сього тягару наказувало соймовим делєґатам лишити ся ще на другий день і радити раду. Справдї треба подивляти завзяте делєґатів, які не зважаючи на кошти і страту часу, витривали до кінця нарад.

Вислїд нарад був вдоволяючий; не кажемо, що був ідеальний, бо і не є ідеальною суспільність, яка висилала делєґатів. Лишило ся богато справ до полагодженя самому Загальному Українському Комітетови, який серед тяжких відносин мусить провадити і визвольну і орґанізаційну роботу. Загальний Комітет може надіяти ся, що уся суспільність підопре його благородні змаганя і допоможе в тій тяжкій роботї. На таку поміч має Загальний Комітет повне право, бо він є вибраним для провадженя справ, але роботу має дати цїла суспільність.

Міжтим, ми бачимо, знайшла ся горстка самолюбів, які, не хотячи або не вміючи самі нічого путнього зробити, взяли ся... провокувати всїх: і Передсоймовий Комітет і Сойм і новий Комітет. Замісць тїшити ся, що ось прецінь раз обєднюєть ся нарід, вони лише лають і обкидають клеветою цїлий народний рух. Замісць помагати, вони кидають перепони. Замісць іти спільно по так тяжко промощеній дорозї, вони стають впоперек і кричать: Не пустимо!

І то ще яких кличів і способів уживають! Надуживають до сього навіть церкви. Тої церкви, котра відограла таку важну ролю в народнім житю. Тої церкви, котра видала і видає таких сьвітлих людий, котрими ми можемо повеличати ся перед сьвітом. Тої церкви, котра тут в Америцї дала початок українським орґанізаціям, при якій ґрунтувало ся колись усе українське житє.

Коли нарід, маючи на увазї велику справу, здобутя волї старому краєви, рве ся до працї, то деякі провідники церкви хочуть якраз надужити сеї заслуженої для народа інституції до розбитя започаткованої працї. Їм уроїло ся, що само їх становище зробить їх Шептицькими. Їм уроїло ся, що вони є мудрцї понад мудрцями. Тимчасом вони не хочуть бачити сього, що Шептицький, завдячує нинїшну пошану в своїм народї свому розумови, свому тактови і своїй розвазї. І він робив з початку похибки, але на тих похибках навчив ся і став великим. Прецінь Шептицький у такій важній хвили не був би здержував запалу, але своєю розумною радою був би помагав спрямувати сей запал на властиву дорогу. Шептицький не був би окружив ся молодими самолюбами і не бажав би чолобитнї від народа за неробство, але був би працював після своїх сил і навіть не оголошував би свого імени. Шептицький не був би виголошував у філядельфійській катедрі проповідий против Сойму, не був би казав, що замісць закладати пресове бюро народні робітники нехай возьмуть шуфлю в руки,—бо шуфля не заступить бюра; Шептицький не був би кидав анатеми і клевети на народних робітників, але був би поблагословив їх до працї, хоч би вони собі навіть сього не бажали. Шептицький не був би здержував духовенства заказами від участи в народній роботї, але був би сказав до сьвященників: ідіть в народ і з народом!

І тому не треба ширити ложної науки між народом, що кождий церковний провідник є Шептицьким, бо се не можливе. Становище підносить чоловіка, але чоловік мусить шанувати дане становище. Коли не вміє його пошанувати, то понижує не лише себе, але й становище. А тодї в оборонї сього становища повинні виступити покликані до сього чинники, инакше на них спадає частина відвічальности за таке пониживанє.

Не треба ширити ложної науки, що лише грецько-католицькі вірні можуть бути Українцями, коли загально звісним є, що більшість Українцїв се православні; не треба ложно вчити, що церков — се нарід, бо церков се інституція, яка має на цїли вічне щастє, хоч рівночасно вона становить більшу чи меньшу часть народного житя; а нарід, се більша чи меньша громада людий, яка на сїм сьвіті хоче, має право і обовязок дбати про своє добро і добро будучих поколїнь.

І тому не мішаймо релїґійних понять з народними і не мішаймо Шептицького з иншими церковними провідниками, бо понижуємо тим Шептицького і підносимо особисту амбіцію людий, які не дозріли до свого становища. А тим наносимо шкоду і народній справі і самій церкві.

З ГОЛОСІВ ПРЕСИ ПО СОЙМІ.

—o—

„Народна Воля" (ч. 87, з 6-ого с. м.) у вступній статї обговорює передсоймові „квасн філядельфійські", які цускано з певною цїлию, але які не найшли нїгде ґрунту і лишили ся таки дома — в Філядельфії. Розуміеть ся, що ті квасн ферментують дальше і може ще з них щось вифермептує — таке, що треба буде оминати.

Ось-що пише „Народна Воля" про ті квасн філядельфійські:

Що Перший Український Сойм в Ню Йорку був найбільшою і найповажнїйшою доси українською манїфестацією в Америцї, про се нема найменьшого сумнїву.

І не мали ще доси американські Українцї подібного походу, нї концерту.

Цїла манїфестація вийшла несподївано гарно.

Якже нужденний виглядає тепер мамелюцький напад „Америки" (на д-ра Демидчука і Передсоймовий Комітет), що появив ся саме перед Соймом а четвер в тій цїли, щоби збаламутити і відтягнути від участи в Соймі тих, котрі на Сойм вибирали ся.

Сей „бортацький" напад появив ся тому в послїдній хвилї, щоби нїодна українська часопись не мала змоги на него відповісти.

В нападї тім писала „Америка", що се мав бути Сойм д-ра Демидчука, що між аранжерами Сойму є люди, яким іде тільки о личний інтерес, відступники, моральні банкроти, всякого рода корчмарі, фахові кирпиники, брудні полїтикери і що вони всї разом в імя кирпнї склпкують Сойм.

Що вони „в імя своїх личних інтересів і брудного полїтикерства допчуть народну карність і розбивають народну єдність"...

Єще богато другої січки було в „Америцї" на сю тему та немало громів кинула „Америка" на Передсоймовий Комітет, а вкінци возопила гласом велїїм:

„І наприкінци зазначуємо, що з'їзд сей не має права називати ся Народним Соймом!"

Нї Передсоймовий Комітет нї Перший Український Сойм на сей напад „Америки" не відповіли, бо вважали нижшим своєї чести відповідати „Америцї" на так безосновний і злобний напад. Впрочім найлїпшою відповідю на напад „Америки" був сам Перший Український Сойм, були: число, повага та серіозність його учасників.

Чиж треба вимовнїйшої над се відповіди?

А однак годї поминути при сїй нагодї ось-що:

Не мож за босяцькі напади „Америки" на Передсоймовий Комітет та на Перший Український Сойм винувати тільки часопись „Америку" або її редактора. „Америка" не є власностю її редактора і він пише в ній мабуть тільки се, що мусить. „Америка" є орґаном русько-католицької орґанїзації „Провидінє" і та орґанїзація, згляднo її уряд відповідає за напрям і напади „Америки". А ще більше нїж уряд „Провидїня" відповідає за „Америку" її моральний батько — епископ С. С. Ортинський, і на него головно спадає вина за напади „Америки" на Передсоймовий Комітет і на Перший Український Сойм.

Яка причина сих ворожих виступів „Америки"?

Причини можуть бути ріжні і многі. Одною з причин може бути незвичайна зарозумілість та впертість еп. Ортинського. Кажуть, що епископ Ортинський на стільки зарозумілий, що йому здає ся, що він мусить бути все і всюди на передї, а як нї, то буде все нищити. А впертий знов такий, що хоч би і бачив, що сказав або зробив дурницю, то однак буде при своїм обстоювати для того тільки, щоби на своїм поставити.

Можливо, що в тім є дещо правди. Кождий пригадує собі, примїром, як то в 1910 роцї епископ Ортинський торочив на Конвенції в Клївелянді (хоч знав, що се неправда), що не грекокатолик не може бути Українцем, та як впер ся, щоби колишнїй Р. Н. Союз перевернути на грекокатолицьку орґанїзацію, в якій би він був усїм. Отсе поступованє еп. Ортинського розбило тодї Р. Н. Союз, але чи він на се вважав? Нї, коби тільки його було на верха.

Те саме і тепер. Епископови не ходило о се, що розбитєм Сойму він був би богато зашкодив народній справі; о що йому ходило то о се, щоби показати сьвітови, що ось-то він, епископ Ортинський, є одиноким проводирем Українцїв в Америцї, що всї тутешні Українцї його слухають і що без него нїчого не годнї зробити. Ось чому епископ Ортинський нападав в „Америцї" на Передсоймовий Комітет і на Перший Український Сойм. Кажуть також, що епископ Ортинський мав дістати, чи може допера старає ся дістати, від австрійського уряду підмогу на виданє „Америки" на тій підставі, що він, згляднo „Америка", стоїть на сторожи австрійського патріотизму серед Українцїв в Америцї. Для сеї цїли треба йому показати австро-угорському урядови, що він тут проводирем Українцїв. Як же покаже ся, що так не є, що є загально-українські орґанїзації і поза Ортинським, тодї його шанси одержати підмогу значно скорчать ся, або й зовсїм зникнуть. Скільки в сїм правди, не звісно, але на всякий спосіб нїчого на сьвіті нема без причини, і заїлість атаків орґану еп. Ортинського „Америки" найлїпше вказує, що епископови Ортинському дуже о се ходило, щоби Перший Український Сойм не відбув ся.

Та дарма, український народ в Америцї захотїв Сойму і Сойм відбув ся, а епископ Ортинський найлїпше зробить, як погодить ся з тим прикрим для него фактом і закотить і свої рукави — тільки не до кирпнї, не до братовбийчої борби, а до позитивної народної роботи.

В. МАСЛЯК.

ПРАЩАНЄ.

Кличуть сурми на війну кріваву,
Ти за мною не ридай...
Отри сльози, щиро подиви ся,
Волї серцю не давай!

Стоїть коник, ніжкою тупоче —
На сїделце просить сам:
Якжеж, любко, не іти до бою —
Тай на зустріч ворогам.

А там в полї вже гармати ґрають,
Сиплять кулї як горох,
Не жури ся, молода дївчино,
В мене другів чотирох.

Один друг мій — коник вороненький,
Другий — кріс мій, як змия,
Третий баґнет, а четвертий шабля,
Певний статок у стрільця.

А як ґунпуть на полї канони,
Не здрігнеть ся моя грудь!
Твої очи на їхнї ґранати
Мене певно поведуть!

ДАР ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦЇВ.

(На ранених і вдови та сироти по убитих).

56. Бруклин, Н. Й. Агафія Бундзяк жертвувала $5.00
57. Гартфорд, Конн. Михайло Ярош жертвував $1.60
58. Кел Рон, Па. Іван Баран жертвував $1.00
59. Бабилон, Н. Й. Йосифа Качановська жертвувала $1.00

Сума оголошена в сїм числї „Свободи" виносить $8.60
Оголошено в ч. 130 „Свободи" $402.34

ЗАГАЛЬНА КВОТА $410.94.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХІД В НЮ ЙОРКУ.

—o—

В найбільшим містї Америки, на головних його улицях, серед моря чужинцїв, маяли українські прапори дня 30. жовтня 1915 року в день першого Українського Сойму на землї Вашінґтона. Било ся серце в грудях кождого щирого Українця, кождої Українки. Очи палали гранею, ґрудь хвилювала ізза зворушеня. Йшли наші полки, як колись йшли походом на ворога. Ми радїли душею, що ось-тут за морем, на далекій чужинї жиє в нас козацький дух.

Вже о годинї 2-ій по полудни почав заповнювати ся просторий Вашінґтон Сквер Парк нашими людьми. Впорядчики й атамани цїлий час при роботї. Уставляють нюйорські товариства після наперед означеного порядку на Вашінґтон Плейс і в сусїдних улицях. Стає товариство за товариством зі своїми українськими синьо-жовтими і американськими зьвіздистими прапорами. Між поодинокими товариствами стають музики, ґрають українські і инші гимни. Ледви уставились одні братства, а вже за ними, серед звуків музики прибувають „наші" з Джерзи Сіти, Бруклина, Йонкерс, Нюарку, Асторії, Байон, Лонґ Айленд Сіти, Джемейки, Гестінґс ан Гудсон, а до них прилучають ся нез'орґанізовані громадяни з дальших місцевостий. Всї відчувають вагу хвилї, карно стають в ряди.

Година 3. по полудни. Заворушилось на Вашінґтон Плейс і в сусїдних улицях, переповнених українським народом. Кромі товариських і братських прапорів, несених перед кождим товариством, в руках майже кождого учасника повіває українська або американська хоругойця. Перший раз з'явили ся на улицях Ню Йорку українські прапорцї з написями: „Украінен нейшенел" (розуміеть ся прапор). Се вже самі Американцї видали без нашого відома. Кромі сього були хоруговці, о які постарали ся самі наші товариства. На грудях кождого учасника походу пришпита синьо-жовта кокардка. Постаралась о них нюйорська Українська Рада, а виконанє (цїлком безкорисне!) взяла жіноча ґрупа У. Ради, під проводом Домінїки Бабій, при співучасти пань: Корецької, Оркишевичівни, Федоришинівни і ин. Недоспані ночи цїлими тижнями дали змогу нашому жіноцтву приготовити понад 10.000 кокардок. Се праця, яку треба пошанувати.

Появили ся також ґузики на грудях, з написию: Український Сойм, Ukrainian Congress, по серединї дві хоруговцї: українська й американська. Се на памятку народного сьвята. Купував їх кождий учасник походу по 10 центів на покритє величезних коштів.

Година 3.15: похід рухаєть ся. На чолї стає гетьман Михайло Угорчак, який провадить похід. Йде бистрим рівним кроком, зі сьміло піднесеною головою. За ним атамани: Кнїгиницький, Корнат, Куїловський. За ними українське жіноцтво в українських строях; як маків цьвіт! Строї мінять ся як перлижемчуги, звертають увагу тисячної публики, яка стоїть на хідниках. Дальше йде музика, гомонить український марщ, український гимн; за нею товариства, братства, 12 музик, непроглядна тьма народу. Стоїш годину і дивиш ся: йде великий народ; на передї чотирох людий несе велику таблицю з анґлїйською написию: „Україна, се край положений в полудневій Росії і у Східній Австрії. 35 мілїонів душ закованих в кайдани". А дальше несуть кільканайцять таблиць з написями: „Українцї — се нарід зі старинною цивілїзацією і з демократичними симпатіями"; або: „Ми американцї, українського походженя, відзиваємось в оборонї наших поневолених братів"; або: „Загальний мир не є можливий без освободженя народів"; або: „Демократія не можлива без преси; Росія забороняє українські часописи" і т. д. і т. д.

Дивиш ся дальше і бачиш: рівнобіжно з походом йдуть впорядчики і несуть летучі листки. Десятки тисяч листків. Їх розхоплює публика, яка уставилась на хідниках. В листках представлена коротко українська справа і цїль походу. На останній (4.) сторінцї є нарисована мапа України з докладними границями. Кождий чужинець має від разу понятє, де живе наш нарід, а по перечитаню пізнає нашу гірку долю і право нашого народу до свобідного житя.

Йдуть тисячні маси з Вашінґтон Сквер, четвертою улицею, 4. евенею в гору до 30. улицї, опісля переходять на 2. евеню і звертають на долину мілїонового міста. По дорозї витає їх декуди оваційно нюйорська публика. Суфражетки, привablені синьо-жовтою барвою, яку вони вважають за свою, витають похід грімкими окликами. Фотоґрафи з кінотеатрального підприємства „Інтернейшенел Нюс Сервіс" збирають знимки для своїх театрів — словом: ми маємо за собою нюйорську публику, яка нас бачить і чує. Нї одного випадку заколоченя публичного спокою, нї одної причини до інтервенції полїції; наш нарід поводить ся культурно і доказує, що він справдї лелїє висші ідеали.

О годинї 5-ій пополудни зближаєть ся похід на долину міста до 7. улицї. Звертають туди, щоби дістатись під Купер Юнїон Гол, на Астор Плейс, в цїли розвязаня походу. Вікна українських мешканцїв при 7. улици пристроєні українськими прапорами. З вікон, зі сходів, витають переходячий похід. Година 5.35 вечер — темнїє. Довкола Купер Юнїон Гол тисячі нашого народа — похід розвязуєть ся. Решта наших людий на 7. улици. Здавають прапори й таблицї, відносять до комнат Української Бесїди, учасники в части роз'їздять ся, в части чекають на концерт в честь гетьмана Івана Мазепи до 7. години вечером. Підбадьорені маси стоять ще довший час на 7. улици, живо розмовляють зі собою, вдоволені, що сповнили свій обовязок. Похід перевисшав своєю повагою і своєю мальовничостию всї инші походи чужинецьких народів, устроюваних останнього року в Ню Йорку.

Се був наскрізь український похід. Він виказав, що на випадок потреби ми маємо народні маси, готові до всього. На готовости сих народних мас ми опираємо нашу надію. Честь Тобі, Український Народе!

ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

679. Берлін, Па. На хрестинах у Василя Павлюка дня 31. жовтня с. р. на зазив Івана Мельника (тепер перебуває в Нюарку, Н. Дж.) присутні гості жертвували на його руки отсі датки на вдови і сироти в старім краю: Іван Мельник $1.00; Юрко Моряків 75 цнт.; Петро Моряків 70 цнт.; Василь Павлюк, Сем. Бабич, Сем. Поточний, Іван Данило, Іван Онуляк, Іван Моряків, Андрух Вурик і Іван Кич по 50 цнт.; Йосиф Кокорило 30 цнт., Василь Кікина, Іван Козак, Максим Тенюк, Василь Бабич, Василь Мацько, Юрко Костів, Максим Данило, Лук. Прокопів і Ілько Баран по 25 цнт. — Разом $9.00

680. Бернсайд, Шікаґо, Ілл. Тов. „Запорожська Січ" жертвувало зі своєї каси на Фонд визволеня України $5.00; на тусаму цїль жертвували: Петро Коцоловський, Михайло Сорока, Йосиф Коцоловський і Стефан Коцоловський по 50 цнт.; Олекса Малічишин 25 цнт. — Разом (гроші надіслав п. Стефан Зелінка) $7.25

681. Джерзи Сіти, Н. Дж. Петро Вентрин за розпродані цеголки з книжочки „Запомоговий фонд для вдов і сиріт в старім краю" ч. 48 зложив $5.00; Марія П[illegible] жертвувала $1.00; Анна Федович і Анна Сподарик по 50 цнт. — Разом $7.00

682. Друмгелер, Алта., Кан. Хвальна Редакціє! Низше подані жертводавцї зложили свої датки на бідні вдови і сироти, котрих мужі і батьки положили свої буйні голови на поли бою за визволенє своєї вітчини. Прошу оголосити їх імена в найблизшім числї „Свободи" на застереженє тим, котрі втїкають, як збирає ся датки на якісь добродїйні цїли. Може ті „втїкачі" навернуть ся на дорогу сьвідомійших членів української нації, і може вони вже більше не будуть утїкати перед тими, що збирають датки на старокраєвих нуждарів. На мої руки жертвували: Іван Кучерас (з села Загірцї, пов. Золочів) $1.00; Кароль Морозовський і Василь Кушнїр (з Галичини) по 50 цнт.; Олекса Щур $1.00; Іван Кіначук і Антін К[illegible] мей по 50 цнт. (всї три з Буковини) — Разом $4.00
Кошти пересилки оплачую сам. — З поважанєм Олекса Щур.

683. Кенмор, Огайо. На хрестинах у Івана Розпопи зібрав Іван Кавняк на бідні вдови і сироти в старім краю отсі жертви (Іван Кавняк походить з Галичини а прочі жертводавцї з Угорщини): Іван Кавняк $1.00; Михаїл Федеранич і Іван Попович по 50 цнт.; Василь Пилипчук 30 цнт.; Андрей Маркулинець, Юрко Кушнїр, Андрей Релїцький, Петро Федеранич, Антох Любка, Іван Розпопа, Юрко Соцька, Василь Федеранич і Юрко Щербан по 25 цнт. — Разом $4.55

684. Вунсокет, Р. Ай. Григорій Кіт надіслав отсі жертви на вдови і сироти в старім краю: На весїлю у п. Павла Южин зложили: М. Камула 50 цнт.; П. Южва, Л. Костів, С. Ковальчук, Г. Кіт, Г. Шевчук і І. Познанський по 25 цнт.; М. Змора і А. Запчинський по 20 цнт.; А. Кобілин і І. Сулима по 15 цнт.; М. Янишин і А. Боднарчук по 10 цнт. Разом $2.90. — На хрестинах у п. Федькова жертвували: І. Більський $1.00; С. Ко[illegible]ніцький і І. Папля по 25 цнт.; М. Павлишин 10 цнт. Разом $1.60. — Обі збірки виносять $4.50. За пересилку заплачено 7 цнт., в руках пересилаючого лишає ся [illegible] цнт. — Вислано до „Свободи" (збіркою займав ся господар дому п. Л. Костів) $4.40

685. Джерзи Сіти, Н. Дж. На хрестинах у Василя П[illegible]ропович зібрав Михайло Турчинський (гроші доручив п. Мих. Баран) $4.15

686. Палмертон, Па. Хвальна Редакціє! Посилаю $1.00 на Фонд визволеня України, а $1.00 на вдови і сироти у старім краю. І прошу, щоби еще офірували Іван Боберський і Атаназій Кость, і прошу попросити еще по двох. — Остаю з поважанєм, Василь Саган $2.00

687. Вашбурн, Віс. Михайло Войтович жертвував для потерпівших у війні $1.00

688. Кел Рон, Па. Іван Баран жертвував на Фонд визволеня України $1.00

Від Редакції: Жертва п. Івана Барана походить з щирого серця, а сьвідчать про се отсі слова з його [illegible] нас листа: „Прошу Хвальної Редакції, приймить мою маленьку жертву, бо я тепер не можу більше післати через брак праці. (Чесний Іван Баран прислав рівночасно $1.00 для Січових Стрільців). Як Пан Біг допоможе мені заробити якого цента, то я ще пішлю. Я не забув і не забуду за своїх братів у старім краю і за свої сестри".

689. Джерзи Сіти, Н. Дж. На хрестинах у Ст. Му[illegible]шинського зложили присутні гості на поклик Вол. Он[illegible]новського на Фонд визволеня України $2.87

690. Монтреал, Кве., Кан. На хрестинах в Яська Древняка в Ґлюбанет зібрали Стефан Космина і Ів. Польний отсі жертви на вдови і сироти в рідним краю: Іван Космина, Мик. Ґонта і Павло Горобець по $1.00; Ст. Космина 60 цнт.; Теодор Древняк, Бартко Квач, Франко Живіна і Ів. Тенечка по 50 цнт.; Емілія Космина, Ів. Польний, Ів. Пелешак, Мат. Польний, Мик. Древняк, Анна Древняк, Ів. Коаїцький, Ясько Древняк і Марія Древняк по 25 цнт. Разом $7.85. — На хрестинах у Федя Іваськова зібрали Стефан Скоблик і Іван Долинчук на тусаму цїль отсі жертви: Мик. Ґонта і Іван Мокринський по $1.00; Ілько Масевич 75 цнт.; Юстина Іваськів і Юрко Новак по 50 цнт.; Ст. Скоблик 45 цнт.; Ів. Долинчук 44 цнт.; Андрій Сеник 35 цнт.; Василь Паньків, Мик. Древняк і Василина Халабура по 25 цнт.; Василина Теремка і Дан. Макарук по 20 цнт.; Ірина Іваськів, Лесь Прокіпчук і Василь Теремка по 10 цнт.; Марія Іваськів 5 цнт. Разом $6.49. — Обі збірки виносять $14.34. За пересилку заплачено 22 цнт. — Остало (гроші надіслав п. Мик. Ґонта) $14.12

691. Ст. Луїс, Мо. Тов. св. Володимира, від. 17[illegible] Р. Н. Союза, жертвувало зі своєї каси на вдови і сироти в старім краю (гроші надіслав предсїдатель Товариства п. Николай Бронницький) $20.00

692. Бостон, Масс. На хрестинах в Танаска Волошина зложили жертви на руки Василя Мельничука отсі добродії (всї походять з Буковини): Т. Волошин і [illegible] Волошин (господар з жоною) $1.00; Іван Гринчук [illegible] 50 цнт.; Дмитро Косован, Петро Шлюсарчук, Гаврил Сопліт, Дмитро Гимид, Марафта Волошин, Василь [illegible]нюк, Катріна Мельничук, Іван Міґован, Георгій Рудницький, Петро Ковальчук, Василь Флорескул, Михайло [illegible]менюк, Василь Мельничук, Николай Соболь, Тодор Козак, Василь Цопа, Василь Лакуста і Райфта Флорескул по 25 цнт.; Ілія Смикало і Василь Смикало з женою Райфтою по 20 цнт.; три Греки жертвували 75 [illegible] — Разом $7.15
Всїм жертводавцям складаю щиру подяку. — Василь Мельничук.

693. Нюарк, Н. Дж. На весїлю у тов. Стефана О[illegible]ника зібрав Т. Гладкий на бідні вдови і сироти в старім краю $3.00
Процент за жовтень 1915 $1.36

Сума оголошена в сїм числї „Свободи" виносить $9[illegible]
Оголошено в ч. 130 „Свободи" $23.633.80

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $23.727.13

М. ЗМІЮК.

ПОБІДНИК.

Потопчу всїх царів корони
І смерть завдам їм серед мук —
І потопчу їхнї трони
І вирву скиптр з негідних рук.

Гіркий конець їм, бо зі мною
Війна побіди їм не дасть;
Пропадуть всї і з війною
Скріплю свою достойну власть.

В огнї моїх грімних гармат
Краї всїх ворогів згорять,
Се нанесе їм стільки страт,
Що вїн менї тих не простять —

Та всї в покорі, на колїнах
Мене благати-муть о мир.
Як я на їх держав руїнах
На честь побіди видам пир!

ВІЧА В СПРАВІ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ.

[redacted] XXX.

САВТ БРУКЛИН, Н. Й.

В суботу, дня 2. жовтня с. р. о годині 7.30 вечером відбуло ся у нас віче в справі самостійної України. Віче отворив п. Петро Задорецький, просячи зібраних о спокій підчас віча.

Відтак покликав на предсідателя віча тов. Василя Фейла, а на секретаря Івана Галашина.

Наперед відспівав хор „Бояна" під управою п. Вол. Каськова „Гей за морем", а після того виголосив довшу промову делеґат Загальної Української Ради з Відня др. С. Демидчук. Промова його була глубоко обдумана і високо патріотична. Бесідник грімким словом і сильним арґументом зворушив вічевиків, котрі безвпинно засипали його оплесками.

По промові д-ра Демидчука відспівав хор "Бояна" пісню „Ревуть на морю", яку публика нагородила рясними оплесками.

Другим бесідником був п. П. Задорецький, котрий говорив про боротьбу робітництва з капіталізмом. Між иншим звернув увагу присутних на обставину, що підчас теперішної війни робітник виробляє своїми руками смертоносне оружє, яке мордує не кого иншого, а самого робітника. З военної амуниції капіталісти збивають великі гроші, а робітники тратять своє здоровлє і житє. Відтак говорив, що нам треба учитись і занимати ся політикою, бо доки ми не звалимо теперішного буржуазного ладу і доки не поставимо на місце капіталістів своїх провідників, доти все нас будуть гнобити, на кождім кроці. Бесідник так одушевив своєю промовою зібраних, що вони не щадили йому сердечних і горячих оплесків. Вкінци п. П. Задорецький прочитав отсї резолюції, які однодушно принято:

1. Віче Українців в Савт Бруклині, Н. Й., з дня 2. жовтня 1915 р. висказує подяку всім тим, котрі чимнебудь причинили ся до скликаня Українського Сойму в Америці, загріває весь загал до щирої праці, а членів Тимчасового Комітету просить, щоби вони не звертали уваги на кирмню зі сторони ворогів робучого люду.

2. Віче протестує проти кирині газети „Америки" в справі скликаня Сойму.

3. Віче взиває всїх Українців в Америці до солідарного поперття справи Українського Сойму.

По принятю резолюцій п. Юліян Павчак обяснив вічевикам злиденне житє наших бідних сиріт і вдовиць підчас теперішної війни і страшне варварство дикого московського війська підчас його побуту в Галичині. Говорив про Українських Січових Стрільців, котрі жертвують своє молоде житє, щоби побороти свого смертельного ворога. На кінци візвав всїх присутних, щоби зложили жертви на поміч нашим сиротятам у старім краю.

Збиранєм жертв заняли ся пп. Дм. Фейло, Дм. Вах, Ст. Балич і Сенько Квасниця, котрі зібрали разом $31.47.

На кінци заспівав хор „Ще не вмерла Україна" і „Не пора", а після того предсідатель подякував всїм зібраним за участь і всїм бесідникам за їх щиру працю. Нарід з радостю в серци розійшов ся домів.

В. Фейло, предс. віча,
Ів. Галашин, секр. віча.

ВІДОЗВА.

Серед горя і нещастя, яке підчас російської навали огорнуло було цілу східну Галичину, розпрощала ся зі сьвітом мати нашого героя Мирослава Січинського, Олена Січинська.

Покійна горячо працювала для справи народньої, переживала тяжкі хвилї і муки, а помимо сего не упадала на дусї, але ще з більшою посьвятою прикладала ся до праці народної.

Поодинокий заслуг Покійної згадувати не будемо, зазначимо лише, що Вона привела на сьвіт сина Мирослава, котрий в 1908 році посьвятив своє молоденьке житє за волю угнетених братів і сестер з України.

Українське жіноцтво з Ню Йорку і околиці, згуртоване в товаристві „Українська Жіноча Група", оцінюючи заслуги бл. п. Олени Січинської, постановило урядити в її честь Памятний День і сей День відсьвяткувати концертом, який відбудеть ся в неділю дня 14. падолиста с. р. в Арлінґтон Гол, 19-23 Ст. Марко Плейс, 8-ма ул. в Ню Йорку.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Добровільні жертви призначено на фонд оборони Мирослава Січинського.

Українці нюйорські і довколичні повинні як стій прибути на се сьвято і показати, як наш нарід потрафить цінити борців за волю і долю Неньки-України.

ЗА УКР. ЖІНОЧУ ГРУПУ:

А. Луців, А. Федоришин, А. Шандрівська, Ю. Корецька, Е. Оркишевич, М. Бабій, А. Топольницька, К. Мельниківна, А. Чернявська, К. Томашевич, В. Микитюкова, М. Павлишин, У. Білецька, М. Гарматюкова, А. Самсіїв, Т. Лазутова, Е. Бучакова, В. Цебринська, Ю. Підстригачівна, А. Бундаш.

Українські Січові Стрільці.

ОХОРОНА ВІДВОРОТУ.

(ВІД ВЛАСНОГО ВОЕННОГО КОРЕСПОНДЕНТА).

(Право передруку застерігає собі автор).

Хлопці, алярм! Гей вставайте!
Вже найвисший час:
Наступають на три шляхи
Москалї на нас!
Із стрілецької пісні.

(Частина мельодрами: „Штурм на полукіпки").

I.

Не з нашої вини були військові власти змушені зарядити **відворот** війська на однім відтинку фронту у східній Галичині з початком вересня 1915. р. **Українські Січові Стрільці, а саме сотня Чмоли одержала приказ охороняти той відворот**, то значить так довго задержувати в бою вороже військо, доки усї инші відділи своєї армії не подадуть ся взад спокійно, в безпечне місце. Є се одно із найнебезпечнійших і найтруднійших завдань, які можна дістати у сій війнї. Військо, охороняюче відворот, мусить бути відважне і карне, та мусить уміти дуже скоро маширувати і підчас маршу відпирати ворога.

Задача сотні Чмоли була ще більше утруднена через те, що Москалї не напирали в тім місци, тільки стало старали ся окрилювати і заходити з боків. Мимо сього та сотня сповнила свою задачу і мала розмірно дуже мало втрат.

II.

Морозний ранок вчасної осени звільна проганяє чорну темряву ночи. Оловяними хмарами застелене небо скупо перепускає проміне ранного сонця.

Широке, рівне поле над рікою Серетом, недалеко границї двох ворогуючих зі собою держав, увільняєть ся від білого простирала ранїшної мраки.

Товариші Стрільцї ще сплять в окопах на підстеленій соломі. Декотрі вкриті соломою; декого зпід неї й невидно. То сей, то той зірветь ся перемерзлий зі сну, дивить ся на небо, розглядаєть ся довкруги, стараєть ся загрітись скорим рухом. Далеко полем їде полева кухня нашої сотнї, везе нам чорну каву на снїданє. Її доганяє віз із хлїбом, призначеним на снїданє і на цїлий день; бо серед дня вже більше не приїде кухня. Ворог бив би на неї з гармат, якби побачив.

По снїданю, зложенім з пів літри чорної кави і хлїба, сидимо собі в окопах, як звичайно; ходимо, балакаємо. Холодний вітер вересневий морозить нас і примушує рушати ся, щось робити, працювати фізично, щоби не мерзнути.

Дістаємо приказ:

— Строге поготівлє!

Кождий мусить мати все спаковане, мусить бути готовий кождої хвилї стріляти або відмаширувати в инше місце.

— До окопів! Не показувати ся! Не виходити з криївок! — передає приказ один Стрілець другому.

Сей приказ виданий на те, щоби охоронити розстрільну від огню ворожих гармат. Як не видно жовнїрів, то артилєрія звичайно навіть не бє на такі окопи, а як зачне стріляти, то скоро перестає, не знаючи, чи варто тратити набої на острілюванє — може бути порожних окопів.

Сидимо в ямах у землї, мерзнемо, ждемо.

Нїчого у нас. Тихо і спокійно.

Тільки на ліво від нас чути сильну канонаду, що зливаєть ся часами в довгий одностайний рев грому. Наче земля пробудила ся й озиваєть ся ранним хропінєм. Воздух дрижить від стрілів. Стало свище вітер.

Вкінци по кількох годинах успокоїло ся, приказ призабув ся. Ми повиходили зпід землї гріти ся трохи до сонця, то чистити заболочену й обваляну одіж і річи.

Нараз пополудни приказ:

Сейчас збирати ся! **Відворот. Ми ослонюємо його!**

В одній хвилї все готове. Сакви на плечах, кріси на раменах.

Коло окопів стоїть деревляна скринка повна крісових набоїв. Вона попаде в московські руки, як ми не заберемо набоїв. І товариші беруть по 300 набоїв зі собою, щоби тільки випорожнити скринку. Наконець се вдаєть ся.

Оглядаємо ся довкола. З лївого боку суне рядами богато ополченців, аж ниви чорніють.

Десь торохтить машиновий кріс російський. Коло нас починають свистїти кулї.

Пересуваємо ся до окопів положених поза нами. Вони надають ся красше до оборони перед ворогом, що напирає з боку.

Крісові кулї летять щораз густїйше.

На наші окопи вистрілили Москалї кілька шрапнелїв, але нїкого навіть не ранили.

З права і з ліва від нас пересуваються ся розстрільні щораз рідше. Йдуть жовнїри то купами то одинцем.

Крісові кулї російські падуть на нас з боку. Се вносить певне зденервованє, бо нема нїчого неприємнїйшого, як мати ворога з боку. Звичайно треба в такім разї змінювати фронт, щоби можна бодай відстрілювати ся. З боку робить ворог більше шкоди і легко може відтяти відворот.

Російські гармати бють тепер поза нас, на військо, що подаєть ся взад. З права видно у воздусї білі хмарки диму. Там тріскають шрапнелї. А з ліва вибухають на ріллї гранати, творячи наче чорні корчі, що скоро зникають.

Усе військо перейшло. Ми вижидали ще якийсь час і повертаємо в розстрільній до села **Пантелихи**.

— Пересунути ся на право! — кличуть товариші з лївого крила. — Тут годї іти вперед, бо мочарі заступили дорогу.

І розстрільна сотні Чмоли звертає трохи вскіс, щоби оминути головні мочарі.

Мимо того ліве крило, в котрім і я іду, що хвилї переходить через підмоклі поля, порослі густо сїтником, через мочарі, де можна переходити тільки по твердних місцях, зарослих багонною різухою, та скаче через широкі рови, покопані для осушеня багон.

Недалеко нас в ріжних сторонах чути карабінові стріли, часом перелетить і завищить кулька. Стараємо ся скоро опинитись поза мочаровиском, де певнїйший ґрунт і лекше йти.

Якраз переходимо і перескакуємо якийсь мочароватий потічок, над яким поросли гарні і ніжні білі багонні цьвітки. Товариш **Томенко** задержав ся і преспокійно, немов би се було на проходї, почав збирати цьвіти в китицю. За хвилю вже нас здогонив.

Старі ополченції йдуть поволи і ми скоро їх здогонили. Задержуємо ся, щоби пустити їх наперед. При тій нагоді спочиваємо.

До наших санїтетів, що присїли під полукіпками спочивати, надійшов молодий стрункий жовнїр, Мадяр, спокійний і бадьорий, убраний в плащ, і щось заговорив.

— „Нем тудум!" — відповідає йому хтось. — „Не розумію".

Нїщо не вказувало на те, що сей жовнїр ранений.

— Ждїть, — каже нараз один санїтет — у него рукав продїравлений! Погляньмо.

Стягнули обережно плащ, розіпняли блюзу. Виглянула брудна, закервавлена сорочка. Ще обережнїйше зняли блюзу. На рукаві і під пахою на сорочцї червоні, сьвіжі, мокрі плями. Полотно пє щораз більше спливаючої крови.

Один товариш отворив і подав санїтетови скринку з ріжними ножичками.

Жовнїр не стогне, навіть не кривить ся, нїчого не говорить; тільки з його вогних очий видно внутрішне зворушенє.

Скорими вправними рухами розтяв стрілецький санїтет Мадярови сорочку, спритно обтяв рукав на рамени і легко зсунув його.

Показала ся рана, звільна стікаюча темною кровю.

— Кість ненарушена!

— Буде скоро здоров!

Заглянув за пазуху.

— Ов! там ще щось є!

І став обтинати сорочку під пахою і на плечах.

Там показала ся більша рана. Куля перейшла через рамя і зачепила трохи з боку плечі.

— Бандажі! — приказав санїтет.

Стали оповивати Мадяра вузенькими довгими білесїнькими лентами.

Тимчасом впав приказ: **„Сотня руш!"** І я відійшов від санїтетів, що остали позаду сотнї, котра охороняє відворот, отже находить ся на самім останку за рештою армії.

Переходимо стернисками, толочимо руді покоси гречки, пересуваємо ся поміж ряди бараболь.

По якімось часї оглядаю ся, щоби подивити ся, як далеко позаду нас здоганяючі російські війска. Вачу передівсїм того Мадяра позад себе, обандажованого, з перевязаною рукою, як несппшає скорим кроком за відступаючим військом. Наші санїтети ще не надійшли.

Російських жовнїрів ще не видно.

Поперечно до наших давних становищ під кутом 90°, уставляють коло села Пантелихи довгу розстрільну, що має здержувати напір Москалїв на ліве крило відступаючої армії. Кажуть, що се стрілецька сотня Сушка.

Наконець дійшли ми до перших хат найблизшої людської оселї на сих безмежних полях. Скорим кроком переходимо улицею здовж села Пантелихи.

Як тільки ми вихилили ся поза село, посипали ся на нас стріли. Я відчував тодї щось таке, що мусить чути миш, як попаде в лапку і з усїх боків має непроходиму дротяну сїтку: **Безвиглядність і бажанє вирвати ся на волю.**

Вперед годї на крилах полетїти, впрочім всюди Москалї. Я почав годити ся з думкою, що попаду в полон, або що кулька мене влучить. Навіть пригадав собі, що поцілений жовнїр не чув зразу, що є ранений. Я хотів заобсервувати се явище, щоби його точно й вірно відтак описати. Но, але до того не прийшло.

В полон дуже не хотїло ся менї; так не хотїло ся, що страх! Я з усїх сил намагав ся втечи. Але не хотів кинути плечняка, бо бачив уже нераз, як страшно мерзли ті товариші, що не мали плащів; як мокли ті, що не мали шатерного полотна („цельта"); та як бідував той, хто не мав своєї ложки і бляшанки. Кріса також не пустив я з рук, бо тодї цїла моя присутність на боевищи стала би якась липна, безпредметова, дивна. Я почував би ся дуже чужий і одинокий серед узброєних товаришів. Тепер боронив ся я руками і ногами, щоби не пережити вдруге таких прикрих і гнїтучих хвиль, яких зазнав торічної осени, перебуваючи в галицькім містї **Долинї**. Я сидїв собі тодї у гарній кімнатцї серед повени великих хатних цьвітів і читав збірку фейлєтонів Осипа Пілсудського, що в сій війнї став командантом поступових польських леґіонарів, котрі боролися о самостійність Польщі в околицях Кракова і на північ від него. У своїй інтересній брошурі розповідає Пілсудський про друкованє, довіз і розповсюджуванє польської нелеґальної лїтератури в російській Польщі. Я так вчитав ся в опис того цікавого „підземного" житя, що забув про все окружаюче. З того забутя, з тої духової неприсутности вирвали мене нагло і насильно стріли під вікном. Я зірвав ся і виглянув. Через город ішли дві стрілецькі стежі. Нїкого із союзного війска не було ще в містї Долинї, анї німецьких, анї австрійських жовнїрів. Стрілецькі стежі увійшли перші до міста і випирали Москалїв із передмість. Одна за одною зникали московські стежі. Втїкали також розміщені по горбках патрулї російських козаків. А дві стрілецькі стежі йшли все через городи, хильцем, обережно, кріси з наложеними багнетами в руках, очи шукають переходів через обійстя і становища російських стеж. Що хвилї чути грімку стрілянину, нераз сальви з крісів системи Верндля. Перестрілюють ся стежі і меньші відділи війска.

Як мене тодї тягнуло до товаришів! Що я був би дав за те, щоби разом з ними підкрадати ся до Москалїв, підлазити, хильцем переходити через подвіря і городи. Скільки я був би дав тодї за кріс і набої! — Та годї! Я мусїв остати тільки видцем, „бо такий приказ впав".

Менї так жаль було, що не можу піти з ними; так стало сумно і тускно; я почув, що я такий одинокий, такий покинений, як та гилька відломана від цвитучого дерева й кинена на стежку в болото.

Пригадуючи собі сї прикрі хвилї, бояв ся я тепер, **на дорозї між селами Пантелихою і Соколовом**, щоби вдруге не прийшло ся пережити такий самий „цесій настрій". Тож не випускав я з рук кріса і задержав набої.

Іду скоро, задихав ся, піт тече по лици, спливає по бородї, струями плине зпід шапки в очи. Кулї свищуть, лускають, фівкають, зойкають; — підганяють мене.

„Коби швидше! Коби швидше! Коби як найдальше!"

Підчас відвороту меньше зважає жовнїр на перелїтаючі кулї ніж в окопах, і меньше боїть ся їх. Думки заняті головно утечею, впрочім на все инше майже не звертаєть ся уваги.

Жовнїри розійшли ся трохи по полі. Але скоро мусїли зійти ся до купи, бо боком небезпечно було йти. З головної струї війска стріляли на боки — і лекше можна було впасти від своєї кулї, ніж від московської. Я також наблизив ся до дороги, котрою уступало військо. Декотрі відділи ішли в чвірках, навіть рівномірним кроком, инші без ладу, рядами в ширину дороги. Задні відділи, гнані ворожими кулями, підходять все вперед і роблять похід ще більше безладним.

Передімною, як далеко можна оком сягнути, тягнула ся дорогою довга лента синьо-сірого війска. Позад мене та лента коротша, перервана, декуди вистріплена-розсіяна полем.

Боками йдуть Стрільцї. Стало відстрілюють ся на обі сторони проти напираючого ворога.

Нараз лунають оклики:

— Козаки! Козаки!

Російське козацтво показало ся недалеко зза горбка з правого боку.

То сей, то той із розсіяної купи війска підносить кріс, міряє і стріляє. Декотрі стріляють на осліп. Я пробую також свій коротенький кріс, але замок відмовляє послуху.

Дехто стріляє дуже неуважно. Перебігаючи, бачу, як якийсь жовнїр виліз на насип коло дороги, зловив кріс у руки, цївку звернув просто на дорогу і мордуєть ся коло замка, котрий ніяк не хоче слухати перестрашеного вояка. Наконець замок уступив, набій находить ся в цївцї кріса і треба тільки легкого порушеня язичка, щоби кріс випалив. В тій хвилї перебігають дорогою жовнїри. Один стрілецький четар завважав, що діеть ся на насипі при дорозї, і скричав на жовнїра. Той глянув і опустив кріс.

Під роем куль посуваєть ся війско бігцем. На бігу кидають відступаючі свої плечняки у придорожні рови, викидають набої. Опущеного кріса не бачив я анї одного. На стежцї лежать туго напаковані офіцирські шкіряні торби, що звичайно причіплені коло сїдла. Коло них розсипані квашені огірки, певно частина очікуваної вечері. — І я був би, здаєть ся, кинув тодї свій плечняк, як би кулї почали були ще густїйшим роем летїти.

Широка ріка втїкаючого війска звернула з дороги, що їде горбом, — на ниви, а відтак у багнисту долину якогось потока.

Та за хвилю посипали ся кулї і з заду і з обох боків. Декотрі жовнїри лягають в борозди і поза полукіпки, а навіть в багнистий потік.

Стрілецькі санїтети хочуть забандажувати раненого Стрільця.

— Дайте спокій! — каже ранений. — Я волю незаосмотрений утїчи, ніж з завитою рукою попасти в полон.

І він мав вповні рацію. Товариші бачили, як **нашого раненого санїтета, що не мав сили втїкати, зарубали російські козаки шаблями.**

Декотрі офіцири відїхали вже на конях, инші йдуть зі своїми відділами.

Один з них каже уставити машиновий кріс і стріляти на право проти наступаючих козаків.

Ополченець веде, а радше тягне за поводи тяжко обладовану пікапу. Кінь ледви волочить ногами. Се, здаєть ся, офіцирські річи, бо якийсь офіцир радить жовнїрови, щоби всї ті річи взяв на плечі, то скорше втїче.

Наконець добиваю ся до місця, де війско наче під землю провалюєть ся, зникає.

Стоїть спокійно стрілецький офіцир і говорить до кождої групи надходячих жовнїрів:

— Стрільцї сюди! — і показує рукою на глубокі окопи.

Підходжу. Стрільцї стоять в них яко перша розстрільна. Сотня Чмоли, що охороняла відворот, також. Цїлий перший курінь.

Підчас відвороту були ми задною охороною; тут вже, яко передна сторожа, стараємо ся, щоби решта війска мала час окопати ся.

Писано 14. вересня 1915 в окопах підчас битви над Стрипою під ґриміт вистрілів гарматних і крісових.

Ростислав Заклинський.

Пропасть Сербії.

Ой Сербіє, ой Сербіє,
Тось ся здогадала,
Щось ся бідна того лиха
Тепер дочекала.
Ті два орли ударили
Силою на тебе,
Хоть ся просиш, то все даром,
Не вірять в потребі.
Уже тобі почислені
Твої малі части,
І ніхто ти не поможе
Від того ся спасти.
А в Росію не вдавай ся,
То лиха дорога,
Бо вже пропасть заглядає
До твого порога.
І Англії біда грозить;
Таксамо й Французи —
Вони тепер також жиють
У великій тузі.
Італійці, так ся мислить,
Будуть поламані;
Виглядають того мира
Так як дощу кані.
Не можуть ти дати поміч,
Що потрібно тобі,
І вже видно не поможуть
В лихій біді собі.
Обступили, обвязали
Грубими ланцами:
Кайзер з своїм славним війском
І з Австріяками.
Цілу свою власну силу
На тебе зваляють,
Тобі твої міста білі
В попіл обертають.
І столицю Білгород вже
У тебе заняли,
І може вже на завсіди
Від тебе відтяли.
І до Нішу отворяють
Ті малі ворота.
А хто винен, а хто слухав
Миколу деспота?
В тебе кресь ціла ганьба
І цілая банда,
Із намови Миколая
Вбила-сь Фердинанда.
Забилась ти Фердинанда
І його подругу,
А тепер собі завдала
Таку страшну тугу.
Ой зірвали ся Болгари
Як вітер в погоню;
Не сьміла ти забирати
Від них Македонію.
Ой будеш ти памятати,
З' ним то, воювати,
Чужі землі, а не свої
Собі загортати.
Ой Сербіє, ой Сербіє,
Тось ся здогадала,
Щось ся бідна того лиха
Тепер дочекала.

П. О.

Протокол

з річного засїданя головного уряду Укр. Нар. Союза, відбувшого ся в днях 5—7. жовтня 1915 в місті Джерзи Сіти, Н. Дж., в домі У. Н. Союза, 83 Ґренд Стр.

—o—

Перший день засїданя 5. вересня 1915.

У вівторок дня 5. жовтня, точно о год. 9-тій рано, зачала ся в руській гр.-кат. церкві св. Петра і Павла при розї улиць Ґрін і Сусекс в Джерзи Сіти, Н. Дж., Служба Божа за здоровлє всїх членів У. Н. Союза. На Службі Божій були присутні всї головні урядники. Службу Божу відправив о. Вал. Балоґ, гол. урядник У. Н. Союза. По Службі Божій о. В. Балоґ відправив торжественну панахиду за всїх померших членів У. Н. Союза.

По скінченю богослуженя всї головні урядники зійшли ся до дому У. Н. Союза, де гол. предсїдатель Д. Капітула отворив засїданє відповідною промовою точно о год. 11-тій перед полуднем в присутности всїх головних урядників. По отвореню засїданя гол. рек. секретар перечитав спис всїх гол. урядників. На засїданю були присутні: Д. Капітула, М. Угорчак, С. Ядловський, А. Шаршонь, Марія Білик, Ів. Ваверчак, Василь Левчик, Ю. Павчак, Ів. Глова, Андрій Стефанович, Василь Грицко, Николай Ваверчак, Йосиф Сенчина, Стефан Мельник, О. Стеткевич, Андрій Савка, Дм. Андрейко, Володимир Лотоцький, о. В. Балоґ і о. В. Сполїтакевич. По відчитаню імен всїх членів головного уряду приступлено до порядку денного, котрий був оголошений в органі У. Н. Союза „Свободі".

Після порядку денного перший забрав слово предс. Д. Капітула, котрий здав точний звіт зі свого урядованя яко гол. предсїдателя за час від 12. вересня 1914 р. до 30. червня 1915 р.

Звіт гол. предс. Д. Капітули звучить:

РІЧНЕ СПРАВОЗДАНЄ ГОЛ. ПРЕДСЇДАТЕЛЯ У. Н. СОЮЗА

за час від 12. вересня 1914 р. до 30. червня 1915 р., то є за час від послїдної XIII. гол. конвенції У. Н. Союза.

Звіт обіймає дїяльність і важнїйші ухвали гол. уряду і гол. екз. комітету, відтак звіт з дїяльности гол. предсїдателя У. Н. Союза і гол. опікуна У. М. Союза.

Звіт з ухвал послїдної XIII. гол. конвенції У. Н. Союза, котрих не обнимає статут.

1. Всї вибрані урядники на послїдній XIII. гол. конвенції урядують, окрім одного радного, а то п. Теодозія Талпаша, котрий перестав бути членом і урядником У. Н. Союза. На його місце покликав я на уряд радного п. Йосифа Сенчину з Клївленд, Огайо.

2. Головні урядники зложили за себе бонди, приписані ухвалою XIII. гол. конвенції.

3. Орган У. Н. Союза „Свобода" видаєть ся згідно з ухвалою XIII. гол. конвенції три рази на тиждень, хоч число членів в нашій орґанізації зменьшило ся і дохід від членів на орґан не покрив би тиразового тижневого видання „Свободи". Завдяки однак доброму редаґованю „Свободи" і завдяки її завідателеви, котрий всїми силами старає ся о побільшенє бізнесу „Свободи", вона свої видатки покриває сама зі своїх доходів. „Свободу", друковану латинськими буквами, перестало ся видавати з тої причини, що більша часть тих членів, котрі її читали, виступила з нашої орґанізації.

4. Згідно з ухвалою XIII. гол. конвенції з початком місяця січня с. р. реорґанізація У. Н. Союза зістала переведена як слід; зістала впроваджена нова система плаченя після лїт; надруковано і введено в житє новий статут, ухвалений XIII. голов. конвенцією; дало ся поробити нові книги для секретаря фінансового, рекордового і для касієра, в ті книги провадять ся тепер після найновійшої і надвідповіднїйшої системи; дало ся до пятьох стейтів докладне справозданє з фінансів і всїх рекордів, з числа членів нашої орґанізації, а те справозданє дотичні стейти одобрили і видали лайсенси У. Н. Союзови на провадженє свого орґанізацийного бізнесу; в місяци лютім с. р. стейтовий екзамінатор перепровадив повну контролю нашої орґанізації і найшов усе в найлїпшім порядку.

5. Запомоги, ухвалені членам У. Н. Союза XIII. гол. конвенцією з фонду убогих, зістали виплачені.

6. Запомоги, ухвалені XIII. гол. конвенцією з посмертного, зістали виплачені тим членам, котрим сє після статута належало ся.

7. Затверджена і доповнена XIII. гол. конвенцією Українська Народна Рада робить свою народну і політичну роботу, про що на иншім місци згадаю докладнїйше.

8. Ухвалені конвенцією Укр. Нар. Радї $1.000 виплачено.

9. Ухвалені конвенцією $500 на Червоний Хрест виплачено Українській Народній Радї, а Рада вислала їх до Українського Ратункового Комітету у Відни.

10. Ухвала XIII. гол. конвенції, тикаюча ся „Просьвітної Комісії" У. Н. Союза, котрій конвенція припоручила видати буквар для українського шкільництва в Америцї, ще доси не виконана. Сю справу пояснить докладнїйше сама „Просьвітна Комісія".

На тім кінчу коротенький звіт з ухвал послїдної XIII. гол. конвенції.

(Дальше буде).

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць жовтень 1915.

УВАГА,

котру кождий місцевий Урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць жовтень 1915 як суспендовані або вичеркнені за неплаченє місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом орґанізації, коли хотять і на далї бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (пад.) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всї свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця падолиста 1915, то в грудню 1915 мусять виповнити нові просьби о принятє, если хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю жовтню 1915 взяли переступні карти, а ще доси не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю падолисті 1915, бо на другий місяць, т. є. в грудню 1915 р. вичеркне ся їх з членів орґанізації, а тодї вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тільки на підставі нових просьб о принятє (декларацій).

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ:

Товариство ім. Шевченка в Тамс, В. Ва.

В. 26. Равлюк Йосиф, Дмітшак Людвик, Борискевич Стефан, Дембський Мартін, Філько Михайло, Фрицій Михайло, Гунько Андрій, Маковський Михайло, Максимчак Лесько, Мілян Николай, Мацкевич Василь, Пасецький Домінік, Ніга Василь, Солоденько Григорій, Вдзіковський Петро-Томаш, Соцька Анна, Сохацький Йосиф.

Братство св. Петра і Павла в Нюарк, Н. Дж.

В. 27. Боднарук Антін, Перебенда Григорій, Вицка Николай, Гураль Яцко, Граник Петро, Гнида Андрій, Лавровська Анастазія, Мартинів Настя, Майчак Текля, Перебенда Михайло, Петрик Левко, Пасічник Стефан, Росінський Іван, Сьвіченський Михайло, Мушак Марія, Небесний Гнат, Небесна Катерина, Свердун Василь.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 5. Стасюк Филип, Олексин Олекса, Яремків Василь.
В. 7. Сахар Ілько, Хомин Семен.
В. 9. Кріль Василь, Олеш Ілько.
В. 14. Шутак Филип, Додек Настя, Додек Ізидор, Боднар Параска, Оліярська Зофія, Бачук Марія.
В. 15. Чарнецький Михайло, Слободян Яків, Пітан Іван, Козак Семен, Козак Петро, Овчарик Мартин, Пуха Григорій, Пуха Василь, Рогальський Николай, Савіцький Теодор.
В. 28. Кульчак Олекса.
В. 41. Ткорик Григорій.
В. 45. Затонський Ілько, Страковський Василь.
В. 47. Кріль Іван, Назаревич Николай, Лохайовський Іван, Кібан Олекса, Герман Йосиф.
В. 67. Ганчарик Іван, Сладюк Трохим.
В. 70. Малецик Олекса.
В. 79. Пивоварчук Іван.
В. 81. Вавровський Ігнат.
В. 96. Лесик Стефан, Пробич Петро, Васий Йосиф, Товарницький Йосиф, Грицай Іван.
В. 98. Вишик Анна.
В. 105. Фучка Іван.
В. 106. Онисів Николай, Шаран Михайло.
В. 112. Волошин Марія, Гальчищак Юстина.
В. 124. Балк Дмитро, Вапис Кость, Яцкий Ілько, Кіт Петро, Білоус Теодор.
В. 135. Дерінь Марія, Дерінь Михайло.
В. 142. Ковч Томаш.
В. 146. Паснак Петро, Тимків Антін, Іваськевич Іван.
В. 149. Цвайкус Анна.
В. 162. Савич Павло.
В. 170. Ференц Василь, Кругляк Андрій, Обуховський Маріян, Тимочко Николай, Хоптій Михайло, Ценко Вас.
В. 174. Росецький Йосиф, Карпінський Йосиф.
В. 179. Андрусишин Василь.
В. 211. Солтан Михайло.
В. 217. Турчин Яцко, Овсяник Клемко, Вовк Стах, Свирида Павло, Турчик Андрій.
В. 223. Гульва Григорій, Жолоба Лазор.
В. 225. Іваншів Іван, Міщурак Іван.
В. 239. Папуга Михайло.
В. 246. Миськів Марія.
В. 247. Гірник Анна, Рожко Стефан.
В. 270. Гатала Вікентий.
В. 273. Голубовський Василь, Циктор Петро, Приступа Іван, Пятковський Юрко.
В. 274. Гербіль Стефан, Боберський Олекса, Лопушанський Михайло.
В. 282. Старовушний Іван.
В. 283. Панківський Степан.
В. 292. Запоточний Дмитро.
В. 295. Баранецький Йосиф.
В. 300. Чемерес Михайло, Марчак Іван.
В. 301. Мидзяк Іван.
В. 316. Білоус Василь, Білоус Андрій, Луців Олекса, Олійник Луць, Плекан Теодор, Воляк Николай.
В. 318. Заприлюк Василь.
В. 321. Лопусевич Михайло, Нечипор Теодор, Монастирський Олекса.
В. 322. Пішка Теодор.
В. 330. Букало Мартин.
В. 336. Андрець Антін.
В. 338. Гунька Петро, Страхоцький Іван, Митрик Павло.
В. 339. Хомищиц Николай, Павлучкович Василь.
В. 342. Мороска Іван мол.
В. 360. Жарновський Іван, Іваськів Николай, Бариляк Михайло, Ференц Іван.
В. 365. Сокол Яцко.
В. 370. Стругалець Анна.
В. 380. Кривен Іван.
В. 388. Кісілевич Антін, Кульчинський Семен, Онуляк Марія.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Хлєбовський Йосиф, Купчик Іван.
В. 29. Пакош Николай.
В. 53. Вахновський Леон, Віхиця Петро.
В. 56. Кремін Іван.
В. 66. Валько Іван, Драган Яцко.
В. 69. Класочик Семен.
В. 102. Проць Іван, Карлицька Юлія, Калицький Юр.
В. 104. Курець Іван, Кульчицький Николай, Верет Іван, Пастушок Іван.
В. 106. Тарновський Михайло, Станчикевич Йосиф.
В. 124. Боньчак Петро.
В. 133. Ткач Василь.
В. 136. Тимчук Михайло.
В. 155. Гадек Іван.
В. 160. Митник Теодор.
В. 186. Гриценяк Маргіта, Поточний Іван, Пивоварник Марія, Стефанів Марія, Гриценяк Магдалина.
В. 191. Оладник Стефан, Коваль Михайло.
В. 215. Пенкальський Іван.
В. 221. Зборик Николай, Марчук Леон.
В. 247. Бутинський Олекса.
В. 251. Карась Михайло.
В. 290. Виграновська Марія.
В. 295. Сисак Стефан.
В. 301. Медик Михайло.
В. 318. Супера Катерина.
В. 321. Ступницький Леон.
В. 323. Каркут Дмитро, Каркут Анастазія.
В. 339. Харитон Михайло.
В. 347. Пташинський Теодор.
В. 349. Гусович Мартин.
В. 350. Кость Павло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ.

В. 27. Романишин Кирило.
В. 73. Пущ Зофія.
В. 91. Федорбяк Стефан.
В. 113. Копчак Яким.
В. 147. Смірякович Іван.
В. 300. Сисак Стефан.
В. 338. о. Паздрій Михайло.
В. 342. Худоба Михайло.
В. 360. Пригорський Йосиф.
В. 379. Дрозд Дмитро.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕ ПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Товт Іван, Мурдза Стефан, Лазовський Іван, Кузмич Іван, Гловк Семен, Дяк Григорій, Амбіцький Михайло.
В. 2. Щипчик Юстин, Хомяк Іван мол.
В. 7. Віташин Михайло.
В. 10. Воробель Петро.
В. 12. Вірхнянський Порфірій, Зорила Павло.
В. 14. Рольський Антін.
В. 16. Гаврилів Михайло, Довбий Афтанас, Штангльоєр Андрій, Фурін Олекса, Сидорчак Лука.
В. 28. Бурак Павло, Когут Федор.
В. 38. Лемко Николай, Кохановський Петро, Дурняк Панько.
В. 39. Височанський Михайло (Михайлів).
В. 43. Єдинак Дмитро.
В. 52. Курилун Филип, Журавель Іван.
В. 56. Гайдош Михайло, Орехов Дмитро.
В. 57. Николчак Теодор, Претон Михайло.
В. 65. Наливкий Ігнатий.
В. 69. Тесаровський Николай.
В. 76. Станкевич Франко, Дуда Войтко.
В. 78. Кравець Гриць.
В. 104. Костик Антін, Коритко Дмитро, Боберський Онуфрій, Швайка Михайло, Сіма Іван, Гира Стефан.
В. 105. Ясіньский Іван, Немий Теодор.
В. 113. Кузємчак Антін, Курчак Стефан.
В. 117. Чарнецький Антін, Левінський Іван.
В. 125. Вус Анна.
В. 148. Лукашик Юрко.
В. 149. Панчишин Михайло.
В. 151. Когут Ева.
В. 155. Тулевич Йосиф.
В. 160. Конопка Агафія.
В. 165. Сподарик Григорій.
В. 170. Тимчишин Михайло, Селляр Василь.
В. 188. Офіца Анна, Царик Катерина, Пеступак Стеф.
В. 192. Чмілінська-Бокудька Катерина.
В. 195. Спія Іван.
В. 200. Хільчонік Іван, Хандога Анна.
В. 209. Антоневич Станислав.
В. 213. Зощак Михайло, Маньків Олекса, Джус Панько, Пасєшник Михайло, Явьвінська Катерина.
В. 217. Третяк Николай.
В. 221. Ситар Йосиф, Давидяк Петро.
В. 225. Петришин Василь.
В. 230. Шмигельський Федьо.
В. 234. Лига Василь.
В. 237. Вашкевич Федор.
В. 239. Малиновський Василь.
В. 240. Край Параскевія.
В. 247. Гичка Петро, Гадиник Іван, Горванко Іван.
В. 258. Петришкевич Франко.
В. 259. Лазів Теодор, Трипяк Матвій, Сасик Мих.
В. 270. Жуковський Стефан.
В. 277. Ярдан Олексій.
В. 278. Попович Николай.
В. 301. Чорномаз Василь.
В. 316. Тарніський Дмитро.
В. 317. Томашевський Яків, Тасаф Марія, Гуменюк Мартин.
В. 330. Періг Стефан.
В. 338. Балог Михайло.
В. 339. Даньковичч Іван.
В. 354. Домановський Йосиф.
В. 357. Сорока Роман.
В. 363. Марків Трофим.
В. 384. Зенчук Николай.
В. 386. Іванчик Федьо, Іванчик Дмитро, Іванчук Михайло мол.
Відділ 394 виключений.
В. 394. Гураль Петро, Гнільський Фабіян, Калапай Іван, Савіцький Антін, Романчук Михайло.
В. 396. Романів Федь.
В. 397. Варечка Йосиф.
В. 402. Михайлів Юрко, Дяри Теодор.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ КАРТИ.

В. 4. Жарський Іван.
В. 10. Кацько Яфрим.
В. 50. Пецюх Теодор.
В. 57. Пашковський Роман.
В. 76. Романишин Кирило, Войтас Іван.
В. 106. Дрозд Дмитро.
В. 209. Худоба Михайло.
В. 246. Пущ Зофія.
В. 256. Небор Данило.
В. 259. о. Паздрій Михайло.
В. 291. Пригорський Йосиф.
В. 295. Сисак Стефан.
В. 316. Юган Николай.
В. 346. Будник Антін.
В. 347. Процишин Панько, Процишин Анна.
В. 363. Луцишин Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 10. Кріль Семен.
В. 28. Бойка Федор.
В. 57. Ринята Николай.
В. 174. Захарків Іван.
В. 218. Марціняк Михайло.
В. 288. Крокош Петро.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю вересню 1915 р. було членів в Українськім Народнім Союзі	6.071
В місяцю жовтню 1915 р. приступило нових членів до Українського Народного Союза	163
В місяцю жовтню 1915 р. принято наново в члени Українского Народного Союза	47
В місяцю жовтню 1915 р. принято членів з других відділів з переступними картами	10
В місяцю жовтню 1915 р. прийшло з иньших кляс посмертного	5
Разом	6.296
В місяцю жовтню 1915 р. суспендовано за неплаченє місячних вкладок	105
В місяцю жовтню 1915 р. виключено за неплаченє місячних вкладок	11
В місяцю жовтню 1915 р. взяло переступні карти од других відділів	18
В місяцю жовтню 1915 р. перейшло до иньших кляс посмертного	5
В місяцю жовтню 1915 р. померло	6
Разом	145

З кінцем жовтня 1915 р. У. Н. Союз числив 6.151 членів.

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса А $250	107
Кляса АА $500	2.092
Кляса В $750	22
Кляса С $1000	3.918
Кляса ВВ $1500	11
Кляса СС $2000	1
Разом	6.151

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.

М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Подасть ся до публичної відомости, що молодчий 12-тий відділ У. Н. Союза в Йонкерс, Н. Й., з днем 6. падолиста 1915 зістав суспендований з членів У. Н. Союза за неплаченє своїх місячних належитостий.

Макіду, Па., дня 6. падолиста 1915.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.

РОДИМЦІ! СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

НЕ ТРАТЬТЕ ЧАСУ.

Час — то гроші каже народна пословиця. Длятого треба при кождій нагоді користати з часу. Сего місяця і двох слїдуючих Укр. Нар. Союз принимає нових членів до орґанізації за половину вступного. Сего місяця (в падолисті) можете стати членом Укр. Нар. Союза за оплатою половини вступного в сумі одного доляра. За сю квоту кождий ново-принятий член отримає відзнаку, котра коштує 75 цнт., грамоту (25 цнт.), статут (25 цнт.) і книжочку (10 цнт.).

Коли Ви є вже членом, то постарайте ся, щоби Ваш брат, сестра, жінка, краянин і хто инший з Ваших знакомих чи родини, користали з сеї нагоди і вписали ся до Укр. Нар. Союза в сїм або слїдуючім місяци. Варта над сим застановити ся, що в Укр. Нар. Союзі місячне платить кождий член від лїт. Після тих лїт, які хто тепер має, таку вкладку платить через цїле своє житя. І тому ніхто не повинен стягати з дня на день, що він замолодий або, що ще має час. Ніхто не знає, чиє завтра. Отже треба вже нинї рішитись в справі свого обезпеченя. Дальше, чим скорше і чим хто молодший приступить до Укр. Нар. Союза, тим його дешевше коштує обезпеченє в орґанізації.

Тож читайте понизше оголошенє, кажіть про се другим і користайте з часу.

З НАРОДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ.

До Народної Канцеляриї надійшли зі старого краю листи для слідуючих осіб:

1. Чернявський Ант. від жени Калини—Волчківці
2. Троханович Людвик від Івана Тр.—Владивосток
4. Василинчук Петро від жени Олени—Топорівці (Бук.)
8. Чорнокожий Теод. від жени Калини—Караів, п. Снят.
11. Муравйовська Марія від Йосифа Лужного—Відень. Яворів.
12. Мацевко Анна від Марії Мацевко—Дрогомишль, п.
14. Кубрила Гринько від сестри Евфрозини—Зоротовичі (п. Перемишль).
15. Соколович Олекса від батька Николи—Миліїв, Бук.
18. Сташинський Алекс. (з Моранець) від В. Коростіля.
19. Борчук Василь від батька Мих.—Лукавець (Бук.).
21. Куцак Роман від жени Юстини—Малятинець (Бук.)
22. Нацюк Леонтій від жени Марії—Малятинець (Бук.).
25. Пилипик Василь від батька Петра—Рус. Банилів
27. Винтонюк Іван від сина Николи—Волчинець (Бук.).
28. Андрюк Стефан від жени Василини—Руський Банилів
29. Руснак Іван від жени Марії—Волчинець (Бук.).
30. Іссар Георг від Гео. Тотесскули—Рус. Банилів, Бук.
31. Тильо Атанас від сина Дмитра—Бабе, повіт Устрики дол. (2 листи).
35. Качкан Гринь від брата Онуфрія з Рибна й Станис.
37. Гордий Володимир від ред. Нар. Голосу в Чернівцях.
39. Іван Процьків, с. Андрія зі Швайковець, п. Чортків. пошукує родини і знакомих—полонений в Росії.
45. Лозинський Іван з Коржелиць, п. Перемишляни, від шваґра М. Кривого з Лінцу.
47. Созанська Павліна з Журавна від брата Ст. Прок.
48. Денис Федь, від жени Марії—Велике, п. Добромиль.
49. Самулевич Анна з Яворова від Ст. Прокоповича.
50. Косминко Вас. від сестри Парасі—Русів, п. Снятин.
51. Ясновський Филип від жени Йосифи—Дубл., п. Львів.
53. Баришнк Павло від брата Йосифа, з війска.
54. Федькович Гор. Андр. від сина Йос., Татари, п. Лука.
55. Луцик Ілаш від жени Калини.
67. Дозинюк Петро від жени—Волчківці, п. Снятин.
71. Семенюк Ант. від сестри Катерини—п. Стрий.
74. Даців Настя від брата Теод.—Василів, п. Угнів.
75. Василь Гапанович від М. Дацкова.
76. Якимів Гринька від Андр. Ґавора, з війска.
77. Несторук Ів. (с. Ґеор.) від Лук Манківського з війс.
78. Сьвітний Гринь від доньки Катрусі—Станиславів (2 листи).
79. Онищук Павло від Никифора Онищука, з війска.
80. Саламон Фред. від Мир. Зеленко—Глібока (Бук.).
82. Фасовський Петро Віктор від сестри Марії—Коломия.
83. Гординський Мир. від сестри Олени Кормош—Пер.
88. Ширецький Проць з Шершеновець від Н. Кондри (полонений в Росії).
92. Кобзик Іван від шваґра Г. Федаша—Дрогобич.
94. Гандичук Мих. с. Мих. від сина Івана—Вербівці, п. Городенка.
97. Януш Александер від жени Зеновії—Львів.
104. Курчій Ів. жени Барії—Торговиця, п. Отинія.
105. Пласиньский Стась від ж. Анни—Грабовець, п. Бог.
107. Мельник Іван від с. Василя — Львів.
109. Минтянський Пилип від ж. Марії—Роґізна (Бук.).
110. Руснак Майк від с. Семена—Неполоківці (Бук.).
111. Матковський Ант. від жени Марії—Грабовець, п. Богородчани.
114. Прокопяк Ів. від доньки Стефанії—Стрий (2 листи).
115. Сироїд Василь з Пархача від брата Ів. з війска.
116. Маньковський Ів. Дм. з Багни (Бук.) від брата Лукіяна, з війска.
117. Постоловський Петро з Тисьмениці від Мих. Красножона, з війска.
118. Чепесюк Петро від Татяни Вержбіцкої—Стрільче, п. Городенка.
119. Кулєбаба Настя з Луки, п. Бучач від Вас. Красія.
120. Лянг Климентій від ж. Анни—Грабовець, п. Богор.
121. Зрайчик Прокіп з Орішковець, п. Гусятин, від брата Николи, з війска.
122. Прокопчук Марія і Анна від брата Петра з війска.
123. Запаринюк Мих. від батька Івана з Волчковець.
125. Голодрига Дмитро з Буковини від брата Теодозія, з війска.
126. Макаровський Олекса з Бужка, п. Золочів від брата з Відня.
127. Житинська Катерина з Мільна, п. Зборів від Михайла Ґамалевича, з війска.
128. Антін Цебрій (полонений в Росії) пошукує свояків і знакомих і просить о поміч грошеву.
129. Миґович Петро і Дмитро від брата Федора зі шпит.
131. Ничай Йосиф від брата Дмитра, зі шпиталю.
133. Серваньчук Василь від О. Суходольського з Дмитра (2 листи).
134. Криковський Ол. від брата Микити зі шпиталю.
136. Еагнюк Теод. пошукує брата з Саскачеван.
138. Коломийчук Вас. від жени Марії—Іспас (Бук.)
139. Яківюк Іван від жени Ірини—Ростоки (Бук.).
140. Богдан Вас. від жени Іфтими—Глібока (Бук.).
141. Липка Олекса (з Лановець) від брата Петра Бідулки, з війска.
142. Сидорак Ілена від батька Дмитра—Волчинець, Бук.
143. Литвин Савка (Жовтанці) від Вавр. Ґодованського.
144. Кедьо Стефан від жени Анни—Березова, п. Хирів.
145. Кузенко Дм. (зі Залуча) від сестри Гафії.
148. Костенюк Гр. від сестри Зузанни—Волчинець.
149. Червінський Онуфрій від ж. Вербники—Волчинець.
150. Гурей Тихон від жени Йосифи—Волчинець.
152. Нападій Яків, Гринько, Василь і Никола від брата Данила, з війска.
153. Сегедин Никола від брата Григорія—Волчинець.
154. Гурняк Мих. від доньки Марії—Веренчанка, Бук.
155. Яківюк Ник. від жени Параски—Ростоки, Бук.
156. Колотило Ник. від жени Евфрозини—Лукавець.
157. Симеон Симочко з Ямниці (коло Станиславова) пошукує сина.
158. Гошівський Дмитро від Евгенії Ембер — Потічок, Снятин.
159. Гайгарт Гелена з Веренчанки (Бук.) пошукує мужа.
160. Андрійчук Іван від жени Маруці — Небилів п. Калуш.
161. Михайлів Стефан від Анни — Болшівці.
161. Березовський Андрій від доньки Аглії — Черногузи — (Бук.)
163. Довгий Федь від жени Параньки — Бенківці — Псари.
164. Алеськевич Ольга і Катерина — (з Зарваниці) від Григорія і Катерини.
165. Бабюк Кость від брата Дмитра — з війска 24 п. п.
166. Мосталик Александер (з Гаврилівців п. Кіцмань) від брата Николи — з війска 36 п. об. кр.
167. Петрів Михайло (з Добринова — Підгайці) від Січового Стрільця Стевана Кіржецького.
168. Гуменний Михайло від брата Івана з війска.
169. Михайлич Іван (з Устя біск.) від Якова Романюка — зі шпиталю.
170. Рипяк Теодор від Едв. Урбана (дім банковий) в Берні.
171. Кузів Василь від сина Стефана — Станькова (2 листи).
172. Геречка Василь від сина Павла (богослова) Львів
173. Пікула Йосиф від доньки Александри — Русів — Снятин.
174. Грицко Іван від жени Марії — Красна — Петранка.
175. Семянчин Михайло від жени Анни — Красна — Петранка.
176. Літинський Йосиф від жени Анелї — з Буковини.
177. Семенюк Яків від Катерини Сисак — Стрий.
178. Семенюк Михайло від Катерини Сисак — Стрий.
179. Семенюк Антін від Катерини Сисак — Стрий.
180. Галькевич Іван від Миговича Івана — Небилів — Перегінсько.
181. Сітнєвич Іван від жени — Роґізна — Садаґура (Буковина).
182. Байдак Іван (з Пукова) від Січового Стрільця Михайла Воребця.
183. Кросливич Мих. (з Перегінська) від брата Дмитра.
184. Марфей Петро с. Іван (з Кобак) від брата Січ. Стрільця Михайла.
185. Кузьмович Онуфрій від Кароля Шурґота (зі шпит.).
186. Данилюк Мих. (з Княжа) від сина Дмитра (з війс.).
187. Маланяк Гринь від Теодора Маланяка (з війска).
188. Кудак Артемій (з Буковини) від сетри Домініки.
189. Волошин Гнат від Сем. Михайлишина (з війска).
190. Брощак Варвара від брата Франціішка.
191. Косцєльняк Йос. від Стефана Янковського.
192. Аронець Семен і Іван від брата Якима.
193. Руснак Яким від Мафтея і Домни Герматюк, з Бук.
194. Череватий Вас. від брата Николи, богослова.
195. Мирон Петро і Варвара від брата Січ. Ст. Василя.
196. Гавриш Гринь (з Кобак) від бр. Николи (зі шпит.).
197. Трефяк Іван (з Чортівця) від бр. Семена, зі шпит.
198. Дмитрюк Манолій від брата Василя з Черновець.
199. Мельничук Антін (з Комарова, п. Сокаль) від Александра Піри.

Отсим повідомляємо всіх інтересованих, що листи до старого краю відсилаємо кождого тижня, покористуючи ся найдогіднійшими кораблями. Окремих посьвідок на вислані листи ми не пересилаємо, хиба на случай, коли лист до старого краю був реджістрований (пересилка реджістрованого листа до краю коштує 40 ц.).

Просить ся інтересованих, котрі хотять відобрати листи, подати свою точну адресу і долучити на покрите коштів пересилки 25 цнт. а з Канади 40 цнт.

Також просимо подати число яке є подане при Вашім листі в повисшім оголошеню „Свободи".

Всі чеки, моні ордери і листи адресувати і посилати на адресу:

INFORMATION BUREAU,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Народна Канцелярія
„Укр. Нар. Ради" в Америці.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. сьв. О. Николая, від. 4, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбуде ся в неділю дня 14. падолиста с. р. о годині 3-ій пополудни в гали Народного Дому під ч. 72 Моріс Стр. Всі члени мають явити ся точно о назначеній годині. Члени, котрі не заплатять своїх вкладок за один місяць, зістануть суспендовані з Братства і У. Н. Союза. — Й. Крайник, предс.; С. Глива, кас.; М. Смакула, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Уряд „Товариства Української Січи" (передше „Товариство Українських Соколів"), від. 170, подає до відома всім своїм членам, що звичайний місячний мітінґ відбуде ся сеї суботи т. є. дня 13. падолиста 1915 точно о годині 8-мій вечером в галї „Народного Дому" під числом 72 Моріс стріт, в Джерзи Сіти, Н. Дж. На тім мітінґу мусить кождий член явити ся, бо є дуже важні справи до полагодженя. Просить ся також довгуючих членів, щоби свої довги старали ся в протягу сего місяця вирівнати, а то длятого, що на другий місяць припадає річний мітінґ, урядники мусять замкнути рахунок з цілого року. — А. Шостак, предс.; Е. Сойка, секр. рекорд.

ПІТСБУРҐ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 53, взиває всіх своїх членів, щоби кождий явив ся на мітінґу о год. 2-тій пополудни дня 14. листопада с. р. Мітінґ відбуде ся в домі Андрія Кінаха під числом 519 Карсон Стр., С. С. Пітсбурґ, Па. Буде ся приймати нових членів до кінця року 1915 до Братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. На сім мітінґу будуть полагоджувати ся дуже важні справи, тож котрий член не явить ся, заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — Л. Вахновський, предс.; А. Кінах, секр.

АСТОРІЯ, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 5, подає до відома, що місячний мітінґ відбуде ся не в неділю, але в суботу дня 13. падолиста с. р. о годині 5-тій вечер під числом 196 Паттер Аве., Асторія, Н. Й. Кождий член має явити ся. — Е. Івасів, предс.; М. Козак, секр.

ФІНІКСВІЛ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 321, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбуде ся дня 13. падолиста с. р. о годині 4-тій пополудни. Просить ся членів явити ся на означений час. — М. Воробець, предс.; І. Гоздиляш, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

Пошукую стриєчної сестри ГАНКИ ҐУЗЯР, походячої зі села Завалова, повіт Підгайці. Тому пять літ назад перебувала в Ню Йорку. Хто би її адресу знав, нехай подасть а дістане $5.00 нагороди. Голоситись на адресу: Petro Guziar, 893 Pritchard Ave., Winnipeg, Man. 131-33

Пошукую своїх краянів зі села Семеґенів, пов. Стрий. Прошу зголосити ся на адресу: Anthony Lech, 364 Adelaide St., Detroit, Mich. 133-35

Пошукую своїх краянів МИХАЙЛА ДОБРОВОЛЬСЬКОГО, МАРІЮ ЖИВОТКУ КОТИШКО і кумошку НАСТЮ. Вони походять з села Охримівці, пов. Збараж, Гал. Прошу зголоситись у важній справі на адресу: Andrew Nychyporuk, 163 Monroe St., Passaic, N. J. 133

Пошукую свого стрия ЗАХАРКА ҐУРАЛЬНИЙ. Перебував в Ню Йорку. Походить з села Плавуче Велике, пов. Бережани, Гал. Хто би о нім знав, або він сам, прошу зголоситись на адресу: Ksenia Guralna, 622 Warren St., Hudson, N. Y. 133

СЬВЯЩЕНИК З РОДИНОЮ ПОТРЕБУЄ ДОБРОЇ СЛУЖНИЦІ. Платня після умови. Зголошены адресувати: „Misce" do „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 131—

НА ПРОДАЖ. Одинока нагода в Ню Йорку. Сальон-Ресторант між Українцями і Поляками на продаж. Красне положене. Добрий інтерес. Приступна ціна. Дуже догідні услівя. Рідка спосібність для кождого. Ближші інформациї: Feitinger, 486 E. 9th St., New York City, N. Y. 133-34

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ДУЖЕ ВЕСЕЛА ОПЕРЕТА В 3-ОХ ДІЯХ

ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

написав Антоній Ів. Нагорянський.

Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 4 женщини і 8 мущин. — Ціна за прим. 25 цнт., за 12 примірників $2.25.

Шліть замовленя враз з належитостю до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

—o—

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єґри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилерія (полева)
а. кц. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полені)
г. т. = гавбиці тяжкі
пп. = пionіри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвера
а. л. = артилерія ляндвера
г. л. = гавбиці ляндвера
з. о. = загальне ополченє (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), батальон або дивізію.

—o—

(Дальше).

Листа утрат ч. 153
видана 31. марта 1915.

РАНЕНІ:

Ваків Антін, 33 л.
Василів Теодор, 33 л.
Ватрас Адам, 33 л.
Верис Михайло, 33 л.
Верис Петро, 33 л.
Войцеховський Петро, 33 л.
Волянський Леонід (однор. добр.), 33 л.
Волошин Петро, 33 л.
Вошка Іван, 33 л.
Возняк Василь, 33 л.
Витвицький Василь, 33 л.
Гадяк Максим, 33 л.
Гамзей Іван, 33 л.
Ганків Теодор, 33 л.
Гавриляк Іван, 33 л.
Головчак Федор, 33 л.
Горачик Йосиф, 33 л.
Горинь Петро, 33 л.
Грунь Юрко, 33 л.
Гриців Михайло, 33 л.
Грицьків Теодор, 33 л.
Гивель Михайло, 33 л.
Гелетій Прокіп, 33 л.
Гелетій Михайло, 33 л.
Геренда Михайло, 33 л.
Грайло Ілько, 33 л.
Даців Станислав, 33 л.
Данилович Іван, 33 л.
Данилів Дмитро, 33 л.
Данилів Никола, 33 л.
Дашковський Михайло, 33 л.
Дашковський Никола, 33 л.
Дакович Василь, 33 л.
Дякуник Павло, 33 л.
Дмитревчин Теодор, 33 л.
Дмитрів Борис, 33 л.
Дмитрів Іван, 33 л.
Дмитрів Теодор, 33 л.
Дранчук Василь, 33 л.
Драновський Стефан, 33 л.
Дуб Іван (рез.), 33 л., 1 комп.
Дубравський Теодор, 33 л.
Дубик Кароль, 33 л.
Ємець Андрій, 33 л.
Жук Олекса, 33 л.
Залеський Юліян, 33 л.
Заваденький Семен, 33 л.
Зубик Михайло, 33 л.
Зваронь Василь, 33 л.
Іваницький Михайло, 33 л.
Іванюк Микита, 33 л.
Івашків Дмитро, 33 л.
Івашишин Іван, 33 л.
Кахновець Павло, 33 л.
Качмар Йосиф, 33 л.
Калуш Дмитро, 33 л.
Каранда Василь, 33 л.
Карпинець Михайло, 33 л.
Катрич Михайло, 33 л.
Казимирович Станислав, 33 л.
Біляс Василь, 33 л.
Кіт Антін, 33 л.
Клепач Стефан, 33 л.
Клим Михайло, 33 л.
Кобрин Іван, 33 л.
Коцюлин Іван, 33 л.
Кочерган Юрко, 33 л.
Когут Ілько, 33 л.
Коколин Пилип, 33 л.
Комар Пилип, 33 л.
Коваль Михайло, 33 л.
Корпан Іван, 33 л.
Кос Данило, 33 л.
Косак Іван, 33 л.
Косів Федор, 33 л.
Костів Федор, 33 л.
Костишин Василь, 33 л., 3 комп.
Костишин Василь, 33 л., 6 комп.
Костишин Василь, 33 л., 8 комп.
Коваль Михайло (рез.), 33 л.
Козловський Йосиф, 33 л.
Кравець Юрко, 33 л.
Кровчишин Михайло, 33 л.
Креба Андрій, 33 л.
Кухта Стефан, 33 л.
Куцик Никола, 33 л.
Кулькан Іван, 33 л.
Кулишак Андрій, 33 л.
Кулинич Гаврило, 33 л.
Купів Кароль, 33 л.
Бурак Фердинанд, 33 л.
Кволик Франко, 33 л.
Китела Олекса, 33 л.
Лялюк Тимко, 33 л.
Леник Іван, 33 л.
Лесеиц Василь, 33 л.
Лесів Василь, 33 л.
Лешко Іван, 33 л.
Левицький Михайло, 33 л.
Лоїк Йосиф, 33 л.
Лозинський Никола, 33 л.
Луцик Юрко, 33 л.
Луговий Мерзій, 33 л.
Лішик Дмитро, 33 л.
Максимівко Олекса, 33 л.
Маланяк Іван, 33 л.
Малиборський Юрко, 33 л.
Мальський Іван, 33 л.
Мартиник Едвард, 33 л.
Марунчович Стефан, 33 л.
Марушак Дмитро, 33 л.
Маричкович Василь, 33 л.
Масній Стефан, 33 л.
Масуняк Михайло, 33 л.
Матвіїв Никола, 33 л.
Матичин Юрко, 33 л.
Мазур Іван, 33 л.
Мазурок Петро, 33 л.
Мельник Стефан, 33 л.
Мізунський Василь, 33 л.
Моцик Володислав, 33 л.
Монастирський Гнат, 33 л.
Моран Антін, 33 л.
Музичин Василь, 33 л.
Музикевич Іван, 33 л.
Мигович Михайло, 33 л.
Микитин Петро, 33 л. (ур. 1889)
Миндюк Никола, 33 л.
Мисів Василь, 33 л.
Мисько Михайло, 33 л.
Михач Панько, 33 л.
Михайлів Михайло, 33 л.
Михайлів Онуфер, 33 л.
Надрага Павло, 33 л.
Нечипор Василь, 33 л.
Нелюк Михайло, 7 л.
Норак Іван, 33 л.
Оковецький Юрко, 33 л.
Олійник Іван, 33 л.
Олексин Іван, 33 л.
Олійник Іван, 33 л.
Онишків Петро, 33 л.
Onарський Василь, 33 л.
Опришко Іван, 33 л.
Оріховський Стефан, 33 л.
Ослап Василь, 33 л.
Паньків Василь, 33 л.
Парахоняк Іван, 33 л.
Пастух Панько, 33 л.
Павлишин Дмитро, 33 л.
Петрань Іван, 33 л.
Петрик Теодор, 33 л.
Петриків, 33 л., 8 комп.
Петриків Андрій, 33 л.
Петриляк Онуфер, 33 л., 2 комп.
Петриляк Онуфер, 33 л., 3 комп.
Петриляк Теодор, 33 л.
Підгородецький-Доросевич Василь, 33 л.
Підлужний Никола, 33 л.
Пюлак Стефан, 33 л.
Плащинець Василь, 33 л.
Попадинець Василь, 33 л.
Поцик Ілько, 33 л.
Поповяк Василь, 33 л.
Попович Іван, 33 л.
Пробоїв Іван, 33 л.
Прохвай Теодор, 33 л.
Пропяк Дмитро, 33 л.
Прокопів Дмитро, 33 л.
Прокопів Іван, 33 л.
Притула Гриць, 33 л.
Притула Онуфер, 33 л.
Пупельник Іван, 33 л.
Пилипів Михайло, 33 л.
Писанич Василь, 33 л.
Питлик Михайло, 33 л.
Размус Іван, 33 л.
Романів Михайло, 33 л.
Романик Василь, 33 л.
Романик Семен, 33 л.
Рожик Михайло, 33 л.
Розків Михайло, 33 л.
Рудник Антін, 33 л.
Рудольф Пилип, 33 л.
Рибак Теодор, 33 л.
Рибчак Петро, 33 л.
Садівник Іван, 33 л.
Савчак Никола, 33 л.
Семаньків Іван, 33 л.
Сенів Дмитро, 33 л.
Сенюк Дмитро, 33 л.
Сеник, 33 л., 3 комп.
Сербуляк Василь, 33 л.
Сорока Юрко, 33 л.
Сович Онуфер, 33 л.
Смик Дмитро, 33 л.
Спилей Теодор, 33 л.
Сподарик Никола, 33 л.
Стасів Андрій, 33 л.

(Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА! СКЛИКУЙТЕ ВІЧА В СПРАВІ ВОЄННОЇ ЗАВЕРУХИ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ!